

Overgang naar de Omgevingswet

en de gevolgen voor de procedures rondom militaire luchthavens

OVERGANG NAAR DE OMGEVINGSWET

Inhoud

Managementsamenvatting	4
1. Inleiding	8
2. Luchthavenbesluiten	9
2.1 De 'ruimtelijke' regels over luchthavenbesluiten gaan in twee stappen op in de Omgevingswet	
2.2 Luchthavenbesluiten nieuwe stijl: alleen luchthavenluchtverkeer en beperkingengebieden	
2.3 Randvoorwaarden	
3. Het omgevingsplan	11
3.1 Van bestemmingsplan en 'goede ruimtelijke ordening' naar omgevingsplan en 'evenwichtige toedeling van functies aan locaties'	
3.2 Decentrale regels in het omgevingsplan in relatie tot Rijkstaken	
3.3 De werking van instructieregels onder de Omgevingswet	
3.4 Randvoorwaarden	
4. Omgevingswaarden	14
4.1 Wat is een omgevingswaarde?	
4.2 Decentrale (afwijkende en aanvullende) omgevingswaarden	
4.3 Omgevingswaarde bindt alleen het bestuursorgaan dat de omgevingswaarde vaststelt	
4.4 Een decentrale omgevingswaarde bindt derden pas na omzetting in omgevingsplan of omgevingsvergunning	
4.5 Geen belemmering voor Defensietaken	
4.6 Decentrale omgevingswaarden met betrekking tot luchtkwaliteit?	
4.7 Randvoorwaarden	
5. De omgevingsvergunning	17
5.1 Een omgevingsvergunning voor activiteiten	
5.2 Allemaal losse activiteiten en omgevingsvergunningen	
5.3 Bevoegd gezag en betrokkenheid andere bestuursorganen	
5.4 Vergunningsprocedure: reguliere procedure het uitgangspunt	
5.5 De revisievergunning	
5.6 Participatie bij omgevingsvergunningen	
5.7 Aanvragen om een omgevingsvergunning worden getoetst aan beoordelingsregels	
5.8 Houdbaarheid van onderzoeken en actualiteit onderzoeksgegevens	
5.9 Randvoorwaarden	
6. Milieubelastende activiteiten	22
6.1 Aanwijzing van milieubelastende activiteiten en vergunningplicht	
6.2 Aanwijzing bevoegd gezag milieubelastende activiteiten	
6.3 Specifieke zorgplicht geldt naast de omgevingsvergunning en algemene regels	
6.4 Beoordelingsregels en regels over voorschriften voor milieubelastende activiteiten	
7. Natura 2000 en Flora- en fauna activiteiten	25
7.1 Wnb-vergunning en -onthefing onder de Omgevingswet: alleen de beslistermijn wijzigt	
7.2 Geen 'aanhaakplicht voor natuur' onder de Omgevingswet	
7.3 Aanwijzing bevoegd gezag Natura 2000- en flora en fauna-activiteiten	
7.4 Mogelijkheden onder de Wet natuurbescherming en Omgevingswet: salderen	
7.5 De bouwvrijstelling onder de Wet stikstofreductie en natuurverbetering	
7.6 Recente ontwikkelingen in de rechtspraak	
7.7 Natuuronderzoeken beperkt houdbaar	
8. Luchtgebonden geluid	28
8.1 Regels over luchtgebonden geluid op grond van de Wet luchtvaart veranderen niet	
8.2 Wijziging dosismaat Ke wordt Lden	
8.3 Randvoorwaarden	
9. Grondgebonden geluid	30
9.1 Geluid buiten industrieterreinen met geluidproductieplafonds	
9.2 Geluid op industrieterreinen met geluidproductieplafonds	
9.3 Geluid en de omgevingsvergunning voor de milieubelastende activiteit	
9.4 Cumulatie	
9.5 Trillingen	
9.6 Randvoorwaarden	
10. Obstakelbeheer	33
10.1 Verandering onder de Omgevingswet	
10.2 Hoogtebeperkingen in verband met militaire zend- en ontvanginstallaties en radar	
10.3 Hoogtebeperkingen in luchthavenbesluiten	
10.4 Tijdelijke obstakels	
10.5 Randvoorwaarden	
11. Milieueffectrapportage	35
11.1 Eenvoudige procedure voor milieueffectrapportage onder de Omgevingswet	
11.2 Inhoud van het MER verandert niet	
11.3 Houdbaarheid onderzoeken	
11.4 Passende scheiding	
11.5 Grensoverschrijdende milieueffecten	
11.6 Randvoorwaarden	
12. Participatie	37
12.1 Participatie onder de Omgevingswet	
12.2 Randvoorwaarden	
Eindnoten	

Managementsamenvatting

Dit rapport beschrijft wat de nieuwe Omgevingswet betekent voor Defensie. Het startpunt zijn de militaire luchthavens, maar het is ook relevant voor andere Defensieonderdelen. De nieuwe Omgevingswet bundelt en moderniseert de wetten voor de leefomgeving. Het gaat onder meer om wet- en regelgeving voor bouwen, milieu, water, ruimtelijke ordening en natuur.

Defensie oefent verschillende activiteiten uit die betrekking hebben op de fysieke leefomgeving die onder de Omgevingswet gaan vallen. Denk aan de geluidsuitstraling van de luchthavens, opslag van gevaarlijke stoffen, radarverstoringengebieden et cetera. Dit leidt tot veranderingen in de procedures voor militaire inrichtingen. In het schema is aangegeven welke instrumenten wijzigen onder de Omgevingswet. Het gaat om veranderingen van het Luchthavenbesluit, het Bestemmingsplan, de Omgevingsvergunning en de milieueffectrapportage.

De instrumenten die voorzien zijn van asterisk* veranderen niet alleen procedureel maar ook inhoudelijk. Naast de instrumenten zijn er nog enkele thema's die aanvullend voor de activiteiten van Defensie van belang zijn, waaronder 'geluid' (o.a. cumulatie, monitoring, metingen), obstakelbeheer en participatie. Het bevoegd gezag wijzigt in principe niet na de overgang naar de Omgevingswet.

Luchthavenbesluit nieuwe stijl

De regels over luchthavenbesluiten wijzigen niet inhoudelijk. In eerste instantie vindt een technische omzetting plaats waarbij de Wet luchtvaart wordt aangepast aan de terminologie van de Omgevingswet. Na de invoering van de Omgevingswet zullen de regels over de ruimtelijke indeling rond luchthavens uit de Wet luchtvaart naar de Omgevingswet gaan.

In het luchthavenbesluit-nieuwe-stijl staan dan enkel nog regels over het luchthavenluchtverkeer en de aanwijzing van de beperkingengebieden. Ruimtelijke beperkingen in deze gebieden voor bijvoorbeeld (vlieg)veiligheid, geluidhinder, externe veiligheid en laserstraal-vrije gebieden of vogelbeperkingsgebieden, worden dan opgenomen als instructieregels voor omgevingsplannen

Huidige wetgeving	Omgevingswet
Luchthavenbesluit	Luchthavenbesluit 'nieuwe stijl'
<i>Instructieregels Besluit militaire luchthavens</i>	<i>Instructieregels Besluit kwaliteit leefomgeving</i>
Bestemmingsplan	Omgevingsplan*
<i>Besluit en Regeling algemene regels ruimtelijke ordening (Barro en Rarro)</i>	<i>Instructieregels Besluit kwaliteit leefomgeving Omgevingswaarden (nieuw)</i>
Omgevingsvergunning	Omgevingsvergunning
<i>Vergunning en/of ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming</i>	<i>Omgevingsvergunning voor een N2000 of Flora- en fauna activiteit</i>

in het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl). Daarmee ligt de doorwerking van de ruimtelijke beperkingen naar omgevingsplannen vast, maar de omgevingsplannen moeten nog wel worden aangepast aan de ruimtelijke beperkingen binnen (nieuwe) beperkingengebieden.

Het is wederom belangrijk dat Defensie tijdig betrokken is bij wijzigingen van omgevingsplannen in beperkingengebieden, zodat de instructieregels over beperkingengebieden worden geborgd in het omgevingsplan.

Inhoudelijk veranderen de regels van luchthavenbesluiten dus niet, maar de Omgevingswet heeft wel gevolgen voor alles wat om het luchthavenbesluit heen moet worden geregeld, zoals het omgevingsplan, mogelijke decentrale omgevingswaarden, omgevingsvergunningen voor o.a. milieubelastende activiteiten en natuuractiviteiten, nieuwe regels over milieueffectrapportage, geluid en betrokkenheid van andere bestuursorganen.

Omgevingsplan in plaats van Bestemmingsplan

Met de inwerkingtreding van de Omgevingswet worden alle bestemmingsplannen van een gemeente geïntegreerd in 1 omgevingsplan en komt de term bestemmingsplan te vervallen. De opvolger, het omgevingsplan, is een veelomvattender plan dat alle lokale regelgeving over milieu, natuur, ruimtelijke ordening, lucht, bodem, waterbeheer, geluid en monumentenzorg, integraal bundelt in 1 plan. Met de inwerkingtreding van de Omgevingswet ontstaat voor elke gemeente één omgevingsplan, met daarin alle tot dan toe geldende ruimtelijke regels, aangevuld met de bruidsschat. Gemeenten hebben tot eind 2029 om dat plan om te zetten naar een Omgevingsplan dat aan alle eisen van de Omgevingswet voldoet. Het is van belang zicht te houden op de planning van die omzetting om zo tijdig inbreng te kunnen leveren.

Een omgevingsplan moet voldoen aan instructieregels uit het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl). Hierin zijn o.a. instructieregels opgenomen die de belangen van militaire objecten en terreinen beschermen waaronder de regels uit het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro) en de Regeling algemene regels ruimtelijke

ordering (Rarro). Bovendien moet de gemeente er bij aangewezen militaire terreinen wettelijk voor zorgen dat de Defensietaken niet door activiteiten in de omgeving van de aangewezen militaire terreinen worden belemmerd. Door de instructieregels wordt het gebruik van de aangewezen militaire terreinen en terreinen met een militair object en de uitoefening van de Defensietaken gewaarborgd, maar niet direct beschermd: instructieregels hebben immers geen directe werking maar moeten daarvoor eerst worden vertaald naar regels in het omgevingsplan.

Zoals het ook nu al belangrijk is dat Defensie betrokken is bij bestemmingsplanwijzigingen in beperkingengebieden, is het straks belangrijk om tijdig bij wijzigingen van omgevingsplannen betrokken te zijn.

Omgevingswaarden

Omgevingswaarden zijn een nieuw instrument onder de Omgevingswet. Een omgevingswaarde legt de kwaliteit vast die de gemeente, provincie of het Rijk voor de fysieke leefomgeving wil bereiken. In de Omgevingswet zijn bepalingen opgenomen die ervoor zorgen dat gemeenten geen omgevingswaarden kunnen opstellen

die Defensietaken belemmeren. Daarmee is de uitoefening van Defensietaken in principe geborgd. Maar ook hiervoor geldt dat Defensie straks tijdig betrokken moet zijn bij wijzigingen van omgevingsplannen in beperkingengebieden, zeker als daar omgevingswaarden in worden opgenomen, om ervoor te zorgen dat de huidige activiteiten en toekomstige ontwikkelingen niet worden belemmerd.

Omgevingsvergunning

De vergunning blijft als instrument ook onder de Omgevingswet bestaan. Aangrijpingspunt voor de omgevingsvergunning vormen activiteiten, zoals de milieubelastende activiteiten, de Natura 2000-activiteit, de Flora- en Fauna-activiteit en de beperkingengebiedactiviteit. Er kan een vergunning voor verschillende activiteiten worden aangevraagd. De Minister van Defensie is bevoegd te beslissen op een aanvraag om een omgevingsvergunning voor een beperkingengebiedactiviteit met betrekking tot een militaire luchthaven. In een aantal gevallen verschuift de bevoegdheid om op die samengestelde aanvraag te beslissen naar het bevoegd gezag voor de belangrijkste activiteit: de magneetactiviteit. De oorspronkelijk bevoegde gezagen hebben dan in die procedure een

adviesrecht- en instemmingsrecht. De procedure wordt in veel gevallen verkort: de reguliere in plaats van de uitgebreide procedure is van toepassing. Tot slot blijft de revisievergunning zoals we die uit het milieurecht kennen bestaan en komt op de aanvrager de verplichting te liggen om invulling aan participatie te geven.

Luchtgebonden geluid

De regels over luchtgebonden geluid veranderen niet onder de Omgevingswet. In eerste instantie vindt een technische omzetting plaats waarbij de Wet luchtvaart wordt aangepast aan de terminologie van de Omgevingswet. Na de invoering van de Omgevingswet zullen regels over de ruimtelijke indeling rond luchthavens uit de Wet luchtvaart, het Besluit burgerluchthavens (Bbl); het Besluit militaire luchthavens (Bml); het Luchthavenindelingenbesluit (LIB), het Luchthavenverkeersbesluit (LVB) en luchthavenbesluiten worden opgenomen in de Omgevingswet. De regels over het luchtverkeer blijven in de Wet luchtvaart, het Bbl, het Bml en de luchthavenbesluiten geregeld en van kracht. Het is belangrijk dat de geluidregels die binnen beperkingengebieden gelden goed worden omgezet naar het omgevingsplan.

Grondgebonden geluid

Grondgebonden geluid wordt onder de Omgevingswet primair geregeld in het omgevingsplan. Ten aanzien van geluid buiten industrieterreinen met geluidproductieplafonds, geldt voor Defensie de hoofdregel van '50 dB(A) op de gevel'. In omgevingsplannen kan van die waarde worden afgeweken; voor militaire terreinen mag die afwijking alleen hogere waarden bevatten. Voor industrieterreinen met geluidproductieplafonds geldt de grenswaarde van 55 dB(A) op 50 meter van de begrenzing van het militaire terrein.

Voor de beoordelingsregels voor de omgevingsvergunning voor milieubelastende activiteiten wordt aangesloten bij de instructieregels over geluid voor omgevingsplannen. Ten aanzien van cumulatie geldt dat bij het toelaten van geluidgevoelige gebouwen in geluidaanbachtgebieden, de aanvaardbaarheid van het gecumuleerde geluid moet worden beoordeeld, waarbij zowel luchtgebonden als grondgebonden geluid een rol speelt.

Geluidproductieplafonds worden vastgelegd in het omgevingsplan als omgevingswaarden voor industrie-terreinen. De gemeente is hiervoor in beginsel bevoegd tenzij de provincie deze

omgevingswaarden vaststelt. Deze bevoegdheid wordt begrensd door de instructieregels in het Besluit kwaliteit leefomgeving.

Obstakelbeheer

Obstakelbeheer zal voornamelijk via de regels van het omgevingsplan plaatsvinden. De instructieregels over hoogtebeperkingen moeten worden vertaald in het omgevingsplan. Defensie kan gebruik maken van haar adviesrecht in het omgevingsplan bij afwijkingen van de hoogtebeperkingen (radar). Ook de regeling over beperkingengebiedactiviteiten met betrekking tot militaire luchthavens uit art. 8.12 Wet luchtvaart zal onder de Omgevingswet (hoofdstuk 10 Besluit activiteiten leefomgeving) een nauwe relatie hebben met het omgevingsplan. De aanwijzing van de beperkingengebieden rond militaire luchthavens vindt plaats in het luchthavenbesluit.

Milieu-effectrapportage

Versillende Defensieactiviteiten kunnen mer(-beoordelings)-plichtig zijn, zoals de aanleg, verandering of gebruikwijziging van een militaire luchthaven. De regels over milieu-effectrapportage voor projecten worden onder de Omgevingswet vereenvoudigd. Er geldt een procedure die vergelijkbaar is met de huidige 'beperkte m.e.r. procedure'. Gevolg is dat het verplichte advies van de Commissie voor de m.e.r. en de verplichte 'mededeling voornemen' verdwijnen. Daarnaast is het advies van het bevoegd gezag ten aanzien van de reikwijdte en het detailniveau voor het project m.e.r. alleen nog op aanvraag van de initiatiefnemer verplicht. Defensie heeft wel de keus om de Commissie voor de m.e.r. in het proces te betrekken. De regels voor participatie veranderen wel en de inspraakmogelijkheden op het MER en het te nemen besluit blijven bestaan.

Participatie

In de Omgevingswet neemt participatie een centrale plaats in. De Omgevingswet geeft geen regels over hoe participatie moet plaatsvinden of criteria voor de beoordeling van de participatie. Het bevoegd gezag is daar vrij in. Dat ligt ook voor de hand, omdat de omgeving, het project en de fase van besluitvorming steeds anders zijn. Wel moet worden aangegeven of, en zo ja hoe, aan participatie invulling is gegeven en wat met de resultaten is gedaan.

Voor Defensie betekent dit dat er voor de totstandkoming van luchthavenbesluiten niets verandert. Dit onderwerp blijft geregeld in de Wet luchtvaart. De Omgevingswet geeft geen (aanvullende) regels over participatie bij luchthavenbesluiten. Voor aanvragen van omgevingsvergunningen voor een beperkingengebiedactiviteit van een militaire luchthaven zal moeten worden aangegeven hoe aan participatie invulling is gegeven.

1. Inleiding

Dit rapport beschrijft wat de nieuwe Omgevingswet betekent voor Defensie. De nieuwe Omgevingswet bundelt en moderniseert de wetten voor de leefomgeving. Het gaat onder meer om wet- en regelgeving voor bouwen, milieu, water, ruimtelijke ordening en natuur. Voor de activiteiten van Defensie leidt dit vooral voor de militaire luchthavens tot veranderingen in de procedures. Het gaat om veranderingen van het Bestemmingsplan, het Luchthavenbesluit, de Omgevingsvergunning en de milieueffectrapportage. Daarnaast zijn er aandachtspunten met betrekking tot geluid, obstakelbeheer en participatie.

In hoofdstuk 2 tot en met 12 zijn de veranderingen van deze instrumenten en thema's in meer detail beschreven. Achtereenvolgens komen aan de orde: luchthavenbesluiten (Hoofdstuk 2), het omgevingsplan (Hoofdstuk 3), omgevingswaarden (Hoofdstuk 4), de omgevingsvergunning (Hoofdstuk 5), de milieubelastende activiteit (Hoofdstuk 6), de Natura 2000-activiteit (Hoofdstuk 7), luchtgebonden geluid (Hoofdstuk 8), grondgebonden geluid (Hoofdstuk 9), obstakelbeheer (Hoofdstuk 10), milieueffectrapportage (Hoofdstuk 11) en participatie (Hoofdstuk 12).

Foto: Mediaspectrum/Defensie

2. Luchthavenbesluiten

2.1 De 'ruimtelijke' regels over luchthavenbesluiten gaan in twee stappen op in de Omgevingswet

Luchthavenbesluiten vormen het kerninstrument voor de regulering van luchthavens. Luchthavenbesluiten bevatten aan de ene kant regels over het luchthavenluchtverkeer en aan de andere kant regels over de ruimtelijke indeling in de nabijheid van de luchthaven. Omdat de Omgevingswet alle regels over de fysieke leefomgeving bundelt, vallen deze laatste regels onder de reikwijdte van de Omgevingswet.

De regels over de ruimtelijke indeling in de nabijheid van de luchthaven gaan in twee stappen over naar de Omgevingswet, zoals weergegeven in het schema. De eerste stap is een technische omzetting; dat wil zeggen dat de Wet luchtvaart en de betreffende algemene maatregelen van bestuur² worden aangepast, zodat ze aansluiten bij de instrumenten en terminologie van de Omgevingswet³. In de tweede stap, op een later moment, gaan de betreffende regels definitief over naar de Omgevingswet en vervallen bepalingen in de Wet luchtvaart en de algemene maatregelen van bestuur⁴.

De aanpassingen op wetsniveau (zowel de technische omzetting als de definitieve omzetting) zijn al opgenomen in de Invoeringswet Omgevingswet. Ook de algemene maatregel van bestuur met technische aanpassingen is gereed en zal tegelijkertijd met de Omgevingswet in werking treden. De algemene maatregel van bestuur die de

volledige omzetting regelt, bevindt zich nog in het stadium van ambtelijke voorbereiding.

De regels over tijdelijke obstakels in art. 8.12 van de Wet luchtvaart gaat bij de inwerkingtreding van de Omgevingswet over naar het nieuwe systeem. Deze vergunningplicht krijgt een plaats in het Besluit activiteiten leefomgeving.

Was	Technische omzetting	Wordt
Wro, Wabo, Wm	Omgevingswet	Omgevingswet
Wet luchtvaart	Wet luchtvaart	Wet luchtvaart
Hoofdstuk 8	Hoofdstuk 8	Luchthavenbesluiten*
Hoofdstuk 10	Hoofdstuk 10	Bkl
Bbl, Bml, LIB, LVB,	Bbl, Bml, LIB, LVB,	Bal
Luchthavenbesluiten	Luchthavenbesluiten	Bbl ¹ en Bml ¹

* nieuwe stijl

Foto: Malaccatum De Kring

2.2 Luchthavenbesluiten nieuwe stijl: alleen luchthavenluchtverkeer en beperkingsgebieden

De opname van de regels over de ruimtelijke indeling uit de Wet luchtvaart in de Omgevingswet heeft gevolgen voor het luchthavenbesluit. Het luchthavenbesluit-nieuwe stijl zal alleen regels over het luchthavenluchtverkeer en een aanwijzing van de beperkingsgebieden zijn in verband met de (vlieg)veiligheid, geluidhinder, externe veiligheid, laserstraal-vrije gebieden of vogelbeperkingsgebieden. De ruimtelijke beperkingen die in de verschillende beperkingsgebieden zullen gelden, worden opgenomen als instructieregels voor omgevingsplannen in het Besluit kwaliteit leefomgeving⁵. Daarmee ligt de doorwerking van de ruimtelijke beperkingen naar omgevingsplannen vast. Het omgevingsplan zal echter nog wel moeten worden aangepast aan de ruimtelijke beperkingen binnen de (nieuwe) beperkingsgebieden.

2.3 Randvoorwaarden

- Tijdige betrokkenheid bij omgevingsplanwijzigingen in beperkingsgebieden.
- (Tijdige) borging in het omgevingsplan van de instructieregels over beperkingsgebieden uit de luchthavenbesluiten-nieuwe-stijl.

3. Het omgevingsplan

3.1 Van bestemmingsplan en 'goede ruimtelijke ordening' naar omgevingsplan en 'evenwichtige toedeling van functies aan locaties'

Voor het kunnen uitvoeren van een activiteit moet de activiteit positief planologisch zijn bestemd. Op grond van de Wet ruimtelijke ordening kan een gemeente op dit moment activiteiten toestaan en reguleren in het bestemmingsplan. Met de inwerkingtreding van de Omgevingswet wordt het bestemmingsplan uit de Wet ruimtelijke ordening vervangen door het omgevingsplan. De veranderingen zijn weergegeven in het schema.

Was	Wordt
Bestemmingsplan	Omgevingsplan
<i>Algemene plaatselijke verordening (APV), andere gemeentelijke verordeningen</i>	
Barro, Rarro	Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl), Omgevingsregeling (begrenzing)

Het omgevingsplan heeft een bredere reikwijdte dan het bestemmingsplan, omdat het niet de begrenzing kent van 'een goede ruimtelijke ordening'. Het omgevingsplan kan alle regels bevatten die over de fysieke leefomgeving gaan en voorziet daarnaast in 'een evenwichtige toedeling van functies aan locaties'. Het omgevingsplan beperkt zich niet tot louter planologische aspecten. Gemeenten krijgen ruimte om omgevingsplannen 'globaler en flexibeler' in te richten dan bestemmingsplannen. Daardoor kan het omgevingsplan ruimte bieden aan initiatieven binnen de daarin opgestelde kaders. Van belang is na te gaan hoe deze globalere en flexibeler opzet optellen en zich verhouden tot Defensieactiviteiten.

3.2 Decentrale regels in het omgevingsplan in relatie tot Rijkstaken

Uitgangspunt van de Omgevingswet is dat de uitoefening van taken en bevoegdheden op grond van die wet aan gemeenten wordt overgelaten. Provincies en het Rijk oefenen alleen taken en bevoegdheden uit als er sprake is van een nationaal of provinciaal belang en de taak of bevoegdheid niet op een doelmatige en doeltreffende manier door de gemeente kan worden uitgeoefend⁶. Onder de Rijkstaken vallen onder andere het behouden van de staat en werking van infrastructuur of andere voorzieningen voor Defensie en de nationale veiligheid voor nadelige gevolgen van activiteiten in de nabijheid daarvan⁷.

Via rijksinstructieregels kunnen regels worden gesteld over de uitoefening van taken en bevoegdheden door bestuursorganen⁸. Voor militaire infrastructuur, andere voorzieningen en militaire luchthavens zijn deze rijksinstructieregels verplicht⁹. De rijksinstructieregels zijn opgenomen in het Besluit kwaliteit leefomgeving.

Met de inwerkingtreding van de Omgevingswet ontstaat van rechtswege voor elke gemeente een omgevingsplan. In het 'tijdelijke deel' van

dat plan worden alle ruimtelijke regels uit bestaande bestemmingsplannen opgenomen. Via de Invoeringswet Omgevingswet worden daarbij rijksregels aan het tijdelijk deel van het omgevingsplan toegevoegd: de bruidsschat. Met de inwerkingtreding van de Omgevingswet komen verschillende rijksregels te vervallen, bijvoorbeeld over geluid, geur en horeca. Onder de Omgevingswet kunnen decentrale overheden hierover regels stellen en een eigen afweging maken. De bruidsschat voorkomt dat er een gat valt tussen het vervallen van de rijksregels en het opstellen van de nieuwe decentrale regels. Gemeenten krijgen tot eind 2029 de tijd om het tijdelijk deel van het omgevingsplan overeenkomstig de Omgevingswet vorm te geven door het tijdelijk deel om te zetten tot één omgevingsplan. Voor Defensie is van belang aan te sluiten bij de planning van de gemeente om zo tijdig inbreng in de omzetting te kunnen leveren. Bij die omzetting moeten immers ook de instructieregels die zien op Defensieactiviteiten door de gemeente worden toegepast.

3.3 De werking van instructieregels onder de Omgevingswet

In het omgevingsplan staan naast regels gebaseerd op louter gemeentelijk beleid ook regels die zijn terug te voeren op provinciaal of Rijksbeleid. In sommige gevallen werkt dat beleid dwingend door naar het omgevingsplan via instructieregels van provincie of Rijk. Die instructieregels moeten worden opgevolgd en vertaald naar het

omgevingsplan. Een instructieregel kan zowel zien op de inhoud en motivering van het omgevingsplan als op de procedure (bijvoorbeeld het betrekken van andere bestuursorganen²³). In de volgende alinea's wordt op de instructieregels over militaire objecten en terreinen en stiltegebieden.

Regels over militaire objecten en terrein worden instructieregels

De algemene regels die ten behoeve van Defensie gelden op grond van het Besluit en de Regeling algemene regels ruimtelijke ordening (respectievelijk het Barro en de Rarro) gaan over naar hoofdstuk 5 van het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl) als instructieregels die gemeenten in hun omgevingsplannen moeten betrekken. Het gaat dan om regels over beperkingen in de nabijheid van militaire luchthaven terreinen in verband met geluid en veiligheid, militaire munitieopslagplaatsen en aanwijzing van veiligheidszones, radarstation, zend- en ontvangstinstallaties en beperkingen in de nabijheid daarvan, en militaire laagvliegroutes²⁴. Deze laatste gebieden worden via de Omgevingsregeling geometrisch begrensd. Militaire luchthavens worden bij Luchthavenbesluit aangewezen²⁵. De regels over de ruimtelijke beperkingen rond militaire luchthavens blijven vooralsnog achter in de Wet luchtvaart en het Bm²⁶.

Zo zijn er in §5.1.2.5 Bkl instructieregels opgenomen voor de veiligheid rond het bewerken en opslaan van ontplofbare stoffen voor civiel gebruik en op militaire objecten waarmee aandachtsgebieden

worden aangewezen ten aanzien van risico's op explosies.

In §5.1.7.2 Bkl zijn instructieregels opgenomen voor het in het omgevingsplan aanwijzen van militaire terreinen en objecten die belemmerende regels en ontwikkelingen moeten voorkomen met betrekking tot en in de omgeving van militaire terreinen en objecten. Deze terreinen en objecten worden in afdeling 2.6 Or geometrisch begrensd

Milieu-immissienormen via instructieregels

Een groot deel van de instructieregels gaan over milieu-onderwerpen. Deze hebben dan vaak de vorm van immissienormen. Een van de uitgangspunten van de Omgevingswet is dat het reguleren van de blootstelling van gevoelige en kwetsbare gebouwen en locaties niet meer plaatsvindt via regels die zich richten tot degene die de activiteit verricht, maar via instructieregels voor het Omgevingsplan. Dit levert twee voordelen op: gemeenten kunnen gebiedsgericht maatwerk leveren en bestaande activiteiten worden beter beschermd. Op basis van de instructieregels zal de gemeente bij een wijziging van het omgevingsplan dat nieuwbouw in de nabijheid van bedrijven mogelijk maakt, nu rekening moeten houden met de immissies van bijvoorbeeld geluid, trillingen en geur op die nieuwbouw²⁷.

Regels over stiltegebieden

Het Rijk geeft ook aan dat in de provinciale omgevingsverordening regels over stiltegebieden worden opgenomen²⁸. Deze regels kunnen ook instructieregels zijn voor omgevingsplannen. Daarbij kan gedacht worden aan instructieregels voor het toedelen van functies in of in de nabijheid van die gebieden. Het kan ook gaan om regels over het gebruik van bepaalde lawaaiige toestellen of geluidsoverlast veroorzakende activiteiten. Dit kunnen echter geen regels zijn over militaire schietbanen of springterreinen. Bij de omgevingsverordening kunnen – evenmin als bij omgevingsplan – geen regels gesteld worden over verstoringen door overvliegend militair en civiel luchtverkeer. Beperkende regels daarover worden gesteld op grond van de Wet luchtvaart²⁹.

Instructieregels over buitenlandse luchthavens onder de Omgevingswet

In een aantal gevallen hebben buitenlandse luchthavens gevolgen op het Nederlandse grondgebied. Daarover zijn in het Barro en de Rarro³⁰ op grond van de Wet ruimtelijke ordening regels opgenomen die gaan over geluidbelasting en obstakelbeheer voor de buitenlandse luchtvaartterreinen Geilenkirchen en Brüggen. Op basis van de Wet geluidhinder is voorzien in een zonering van de buitenlandse luchtvaartterreinen Teveren/Geilenkirchen³¹ en Laarbruch en Brüggen³². De zonering op grond van de Wet geluidhinder zal via de technische aanpassing in overeenstemming met het nieuwe stelsel worden gebracht. Op

een later moment zullen deze regels – voor zover nodig - in dat stelsel opgaan. De regels op basis van het Barro en de Rarro over buitenlandse militaire luchtvaartterreinen blijven volgens het overgangsrecht gelden³³ voor het buitenlandse militaire luchtvaartterrein Geilenkirchen³⁴. Deze overgangsrechtelijke bepaling zal van kracht blijven totdat een besluit beperkingengebied buitenlandse luchthaven op grond van de Wet luchtvaart is vastgesteld³⁵. Op dat moment vindt de doorwerking van de ruimtelijke beperkingen binnen de beperkingengebieden naar bestemmingsplannen (en omgevings-plannen) via die besluiten plaats.

3.4 Randvoorwaarden

- Tijdige betrokkenheid bij omgevingsplanwijzigingen in beperkingengebieden.
- Overeenstemming over de regels in het omgevingsplan over militaire terreinen en objecten.
- Het omgevingsplan laat geen activiteiten toe en bevat geen regels die de uitoefening van Defensietaken nadelig beïnvloeden.

4. Omgevingswaarden

4.1 Wat is een omgevingswaarde?

Een omgevingswaarde beschrijft de daadwerkelijke kwaliteit op een bepaalde plaats of voor een bepaald object die op een bepaald moment moet worden bereikt, nagestreefd of in stand gehouden, en die voornamelijk wordt bepaald door de optelsom van de natuurlijke processen (vooral bij omgevingswaarden voor het milieu), de invloed van activiteiten van burgers en bedrijven, en de keuzes die de verschillende overheden maken bij het beheer van de fysieke leefomgeving. Bijvoorbeeld een omgevingswaarde voor een maximumniveau fijnstof voor een gemeentelijk industrieterrein die strenger is dan de Europese normen.

Omgevingswaarden kunnen of moeten (in geval van verplicht vast te stellen omgevingswaarden), door de gemeente in het omgevingsplan (artikel 2.11 Ow), de provincie in de omgevingsverordening (artikel 2.12 Ow) of het Rijk in AMvB's (artikel 2.14 Ow) worden vastgesteld. Als voorwaarde voor het stellen van omgevingswaarden geldt dat ze alleen mogen worden vastgesteld als het bestuursorgaan die de omgevingswaarde vaststelt de gevolgen kan beïnvloeden of beheersen door het treffen van brongerichte of effectgerichte maatregelen. Dit betekent onder andere dat de activiteit moet plaatsvinden binnen het grondgebied waarover de gemeente of provincie bevoegd is.

4.2 Decentrale (afwijkende en aanvullende) omgevingswaarden

De omgevingswaarden die uit EU-richtlijnen volgen, en dus door het Rijk worden vastgesteld, gelden als minimale resultaats- of inspanningsverplichtingen. De EU-richtlijnen gaan uit van een constante verbetering. Het is daarom voor de gemeente en provincie alleen mogelijk om strengere waarden vast te stellen voor de door het Rijk in het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl) genoemde parameters van die onderwerpen waarvoor het Rijk omgevingswaarden vaststelt en voor zover dat bij wet is toegestaan: een afwijkende omgevingswaarde. Hierdoor kan lokaal een hoger kwaliteitsniveau nagestreefd worden dan het Europees voorgeschreven niveau.

Binnen diezelfde onderwerpen waarvoor het Rijk omgevingswaarden vast moet stellen, kunnen er parameters zijn waarvoor het Rijk geen waarden stelt. Het decentrale bestuursorgaan is dan vrij zelf een omgevingswaarde vast te stellen. Bijvoorbeeld een omgevingswaarde voor de concentratie van roet (luchtkwaliteit) of de hoeveelheid plastic in het water (waterkwaliteit). Dit zijn aanvullende omgevingswaarden. De bevoegdheid om aanvullende omgevingswaarden vast te stellen

moet net als voor afwijkende omgevingswaarden volgen uit de Omgevingswet.

Voor de onderwerpen waarover het Rijk geen verplichte omgevingswaarden vaststelt, is het decentrale bestuursorgaan vrij om een omgevingswaarde vast te stellen voor dat onderwerp en de daarbij bijhorende parameters. Een voorbeeld van een onderwerp dat niet op Rijksniveau is geregeld, is nachtdonkere. Een ander voorbeeld, specifiek voor de provincie, is een omgevingswaarde voor stilte in stiltegebieden in verband met de provinciale taak voor stiltegebieden.

4.3 Omgevingswaarde bindt alleen het bestuursorgaan dat de omgevingswaarde vaststelt

Omgevingswaarden binden in beginsel alleen het bestuursorgaan die ze stelt. Als een omgevingswaarde is vastgesteld, schept dit twee verplichtingen:

- de plicht tot monitoring, om te bewaken of aan de omgevingswaarde wordt voldaan²⁴;
- en de plicht tot het opstellen van een programma met maatregelen wanneer sprake is van een dreigende overschrijding²⁵.

De verplichting tot het opstellen van een programma ligt bij gemeenten²⁶. De programmaplicht voor de gemeente geldt ook als de omgevingswaarde door het Rijk of provincie is vastgesteld. Dit volgt uit het subsidiariteitsbeginsel: als door het Rijk een landelijk geldende omgevingswaarde is vastgesteld, bijvoorbeeld voor luchtkwaliteit of waterkwaliteit, kan uit de monitoring blijken dat aan die omgevingswaarde in een bepaald geografisch afgebakend gebied niet kan worden voldaan of dreigt dat daaraan niet kan worden voldaan. De gemeente of provincie is dan het aangewezen bevoegd gezag voor het treffen van maatregelen. Als het Rijk maatregelen zou treffen doorkruist zij daarmee de bevoegdheid van gemeenten en provincies.

4.4 Een decentrale omgevingswaarde bindt derden pas na omzetting in omgevingsplan of omgevingsvergunning

Voor bedrijven en burgers ontstaat pas een juridisch bindende werking als de omgevingswaarde is vertaald naar een voorschrift in de omgevingsvergunning, een algemene regel (omgevingsplan) of een maatwerkvoorschrift. Met beoordelingsregels voor omgevingsvergunningen die volgen uit de Omgevingswet en instructieregels voor omgevingsplannen kan het Rijk ervoor zorgen dat omgevingswaarden ook gelden voor besluiten van gemeenten, provincies en waterschappen. Provincies kunnen

net als het Rijk een omgevingswaarde via instructieregels of beoordelingsregels in een omgevingsverordening door laten werken naar gemeenten of waterschappen. De bevoegdheid om omgevingswaarden vast te stellen, bindt gemeenten geen extra mogelijkheden om rechtstreeks werkende regels over activiteiten te stellen of vergunningplichten in te stellen. Een omgevingswaarde kan wel een element van de motivering voor zulke regels vormen. Ook kunnen gemeenten in de beoordelingsregels voor de afwijkactiviteit een koppeling opnemen naar de eigen omgevingswaarden om nieuwe initiatieven hieraan te toetsen.

4.5 Geen belemmering voor Defensietaken

In de Omgevingswet zijn waarborgen ingebouwd voor activiteiten in relatie tot taken van Defensie. Onder andere is bepaald dat een omgevingsplan voor een activiteit bij of op een militair terrein of een terrein met een militair object³³ geen waarden of regels bevat die lager zijn dan de standaardwaarden voor geluid³⁴. De bepalingen hebben ook betrekking op het stellen van omgevingswaarden met betrekking tot geluid. Ze voorkomen dat gemeenten regels opstellen die belemmerend zijn voor de uitoefening van Defensietaken.

Wanneer een geluidproductieplafond voor een industrieterrein wordt vastgesteld, die in de Omgevingswet geldt als omgevingswaarde, mag ook die geen belemmeringen veroorzaken voor de uitoefening van Defensietaken³⁵.

4.6 Decentrale omgevingswaarden met betrekking tot luchtkwaliteit?

Op het eerste gezicht lijkt de Omgevingswet niet uit te sluiten dat er in het omgevingsplan regels worden opgenomen met het oog op het bereiken van een lokale omgevingswaarde voor luchtkwaliteit. De artikelen in het Besluit kwaliteit leefomgeving gaan – zoals gezegd – over (het verbod op) het toelaten van activiteiten in de nabijheid van militaire terreinen³⁶. Er is echter

geen sprake van een expliciet algemeen verbod op het stellen van regels, zoals dat bijvoorbeeld voor Rijksinfrastructuur geldt³⁷. Dit verbod zal daarom uit het stelsel van de Omgevingswet moeten worden afgeleid; enerzijds uit het specialiteitsbeginsel en anderzijds uit de taaktoedeling.

Het specialiteitsbeginsel leidt ertoe dat geen regels mogen worden gesteld over onderwerpen waarin een andere wet voorziet³⁸. De Wet luchtvaart voorziet in de regels over het luchtverkeer. Daarnaast berusten de taken op het gebied van Defensie op Rijksniveau³⁹. Deze beide uitgangspunten maken dat een gemeentelijke omgevingswaarde geen beperkingen kan stellen over Defensietaken. Door het ontbreken van een expliciete wettelijke bepaling³⁴ is dit echter niet geheel uit te sluiten. De gemeente moet wel altijd rekening houden met de samenhang tussen verschillende aspecten en belangen³⁵.

4.7 Randvoorwaarden

- Tijdsgevoeligheid bij omgevingsplanwijzigingen in beperkingengebieden.
- Het omgevingsplan laat geen activiteiten toe en bevat geen regels die de uitoefening van Defensietaken nadelig beïnvloeden.

Overgang naar de Omgevingswet | Eindrapportage

5. De omgevingsvergunning

5.1 Een omgevingsvergunning voor activiteiten

In het schema zijn de veranderingen met betrekking tot omgevingsvergunningen weergegeven. De Omgevingswet somt activiteiten op waarvoor een omgevingsvergunningplicht kan gelden⁴⁰. Deze activiteiten zijn vergelijkbaar met de activiteiten waarvoor nu een omgevingsvergunning geldt op grond van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht⁴¹. Een in het oog springende verandering is dat het begrip 'inrichting' is komen te vervallen en is vervangen door 'milieubelastende activiteit'. Natura 2000 en Flora- en fauna toestemmingen op grond van de Wet natuurbescherming zijn omgevingsvergunningen geworden voor Natura 2000-activiteiten en Flora- en fauna-activiteiten. Het principe dat een (omgevings)vergunning nodig is voor een activiteit met gevolgen voor natuur en/of milieu blijft onveranderd.

5.2 Allemaal losse activiteiten en omgevingsvergunningen

In de Omgevingswet geldt geen onlosmakelijke samenhang of fasering meer voor de aanvraag van (omgevings)vergunningen. Dit betekent dat een aanvrager ervoor kan kiezen om eerst

Was	Wordt
Omgevingsvergunning	Omgevingsvergunning voor een activiteit
Aanhaakplicht	Geen onlosmakelijkheid
Onlosmakelijkheid	Geen aanhaakplicht
Gefaseerde omgevingsvergunning	Geen fasering
Wabo-vergunning voor een Inrichting	Omgevingsvergunning voor een milieubelastende activiteit (mba)
Wnb-vergunning (gebiedsbescherming)	Omgevingsvergunning voor een Natura200 activiteit
Wnb-ontheffing (soortenbescherming)	Omgevingsvergunning voor een Flora en Fauna-activiteit
Verskillende procedures	Uitgangspunt: 8 wekenprocedure (tit. 4.1 Awb) In aangewezen gevallen (Ob): 6 maanden (afd. 3.4 Awb)
Bevoegd gezag Wabo-milieu: minister van I&W, o.a. militaire vlootbases, militaire luchthavens, en het opslaan van explosieven (art. 3.3 Bor).	Bevoegd gezag Mba: minister van I&W, o.a. militaire zeehavens, militaire luchthavens, militaire kazernes, het opslaan en bewerken van ontplofbare stoffen of voorwerpen op militaire objecten, het gebruik van ontplofbare stoffen of voorwerpen op militaire objecten; en militaire oefeningen op militaire objecten en terreinen (art. 4.11 Ob)
Bevoegd gezag Wnb: Provincie / Minister LNV	Bevoegd gezag natuur-activiteiten: Provincie / Minister LNV

Overgang naar de Omgevingswet | Eindrapportage

uitsluitel te krijgen over een deel van de benodigde omgevingsvergunningen alvorens alle (omgevings) vergunningen worden aangevraagd. Dit kan financieel voordeel hebben voor de aanvrager als bijvoorbeeld de kans klein is dat één van de omgevingsvergunningen verleend wordt. Het is dus aan de aanvrager om te kiezen of de omgevingsvergunningen gebundeld of separaat worden aangevraagd. Deze vrijheid heeft ook een keerzijde: er zal goed over de volgorde van de aan te vragen vergunningen moeten worden nagedacht, nu er in beginsel geen automatische ordening of bundeling van omgevingsvergunningen meer plaatsvindt. Zo volgt bijvoorbeeld uit de Wabo en Wnb dat een Wnb-vergunning moet worden aangevraagd voordat de Wabo-vergunning wordt aangevraagd. In het andere geval haakt het onderwerp 'natuur' aan in de Wabo procedure.

5.3 Bevoegd gezag en betrokkenheid andere bestuursorganen

De initiatiefnemer heeft dus de keuze om voor alle activiteiten losse aanvragen in te dienen of om dit gebundeld te doen. De Omgevingswet – en meer specifiek – het Omgevingsbesluit geeft in dat laatste geval aan welk bestuursorgaan voor welke activiteit of een combinatie daarvan het bevoegd gezag is.

In het geval van een enkelvoudige aanvraag is het uitgangspunt dat het college van burgemeester en wethouders bevoegd gezag

is; voor Natura 2000-activiteiten is dat veelal het college van Gedeputeerde Staten⁸⁵; voor 'militaire' milieubelastende activiteiten is dit veelal de Minister van IenW⁸⁶. Wanneer meerdere activiteiten worden aangevraagd, is sprake van een meervoudige aanvraag. Daarvoor bevat het Omgevingsbesluit regels om te bepalen wie het bevoegd gezag is. De activiteit die wordt aangemerkt als 'magneetactiviteit' bepaalt wie het bevoegd gezag is. Hierbij wordt een onderscheid gemaakt tussen wateractiviteiten en overige activiteiten. Opgemerkt wordt dat in zijn algemeenheid het bevoegd gezag dat een omgevingsvergunning verleent voor (onder andere) een 'magneetactiviteit', ook bevoegd is ten aanzien van de handhaving daarvan. In een aantal gevallen heeft het instemmend bevoegd gezag een mede-handhavingsbevoegdheid⁸⁷.

Als een bevoegd gezag niet meer bevoegd is om over de aanvraag te beslissen, omdat sprake is van een meervoudige aanvraag, heeft dat bevoegd gezag vaak nog wel een advies- en instemmingsrecht met betrekking tot de beslissing op die meervoudige aanvraag. Zo is de betrokkenheid van de 'oorspronkelijke' bevoegde gezagen geborgd. Bestuursorganen waarvan de betrokkenheid gewenst is vanwege specifieke expertise hebben een adviesrecht gekregen.

De Minister van Defensie is bijvoorbeeld bevoegd om te beslissen op een aanvraag om een beperkingengebiedactiviteit met betrekking tot een militaire luchthaven⁸⁸. Wanneer sprake is

van een activiteit die tevens is aan te merken als een buitenplanse omgevingsplanactiviteit van provinciaal belang, waarvoor Gedeputeerde Staten⁸⁹ het bevoegd gezag is, gaat de bevoegdheid om te beslissen over de beperkingengebiedactiviteit over naar Gedeputeerde Staten. De buitenplanse omgevingsplanactiviteit van provinciaal belang is de magneetactiviteit. De Minister van Defensie heeft in dat geval een adviesrecht met instemming⁹¹.

Meervoudige aanvraag (geen wateractiviteit)

Het uitgangspunt is dat de gemeente bevoegd is te beslissen op een meervoudige aanvraag. Dit geldt ook voor gevallen dat activiteiten onderdeel van de meervoudige aanvraag uitmaken, waarvoor een ander bestuursorgaan bevoegd zou zijn, als deze 'enkelvoudig' zou zijn ingediend. Dit is slechts anders in gevallen dat er sprake is van een magneetactiviteit. Dan is het bevoegd gezag ten aanzien van de magneetactiviteit ook bevoegd te beslissen over de andere aangevraagde activiteiten. Bij een meervoudige aanvraag voor meerdere magneetactiviteiten of een meervoudige aanvraag voor activiteiten waarvoor de gemeente niet het bevoegd gezag is, beslist het 'hoogste' bestuursorgaan, en uiteindelijk de Minister van BZK (als stelselverantwoordelijke).

Meervoudige aanvraag (wateractiviteit)

Voor wateractiviteiten geldt eenzelfde systematiek als hiervoor is weergegeven voor de 'overige' activiteiten. Op een meervoudige aanvraag beslist in beginsel het dagelijks bestuur van het waterschap,

tenzij sprake is van een magneetactiviteit. Dit zijn de 'vergunning eigen werk' van de Minister van IenW (RWS), provinciale grondwateronttrekkingen en ipcc-installaties⁹⁴.

5.4 Vergunningsprocedure: reguliere procedure het uitgangspunt

De procedure waarmee een omgevingsvergunning tot stand komt, is de reguliere procedure uit titel 4.1 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb). De uitgebreide procedure uit afdeling 3.4 van de Awb is van toepassing in die gevallen die in het Omgevingsbesluit zijn aangewezen⁹⁵. Voor wat de milieubelastende activiteiten gaat het dan voornamelijk om ipcc-installaties en Seveso-inrichtingen.

Als het gaat om een wijziging van een milieubelastende activiteit die geen significante negatieve gevolgen voor het milieu veroorzaakt, is ook de procedure uit titel 4.1 van de Awb van toepassing. Het uitgangspunt voor de vergunningprocedure voor de milieubelastende activiteit is dus de reguliere procedure uit titel 4.1 van de Awb; onder de Wabo is dat nog de uitgebreide procedure uit afdeling 3.4 van de Awb. Voor Natura 2000-activiteiten is eveneens de reguliere procedure het uitgangspunt geworden (zie ook hierna Hoofdstuk 7). De beslistermijn bedraagt in het geval van de reguliere procedure acht weken, eenmaal te verlengen met 6 weken. In geval er instemming van een ander bestuursorgaan nodig

is (bij een meervoudige aanvraag), bedraagt de beslistermijn 12 weken.

5.5 De revisievergunning

De Omgevingswet schrapt de revisievergunning op aanvraag; een revisievergunning kan wel ambtshalve worden toegepast als stapeling van vergunningen ontstaat. Deze stapeling kan een onoverzichtelijke vergunning situatie veroorzaken zowel voor het bevoegd gezag als het bedrijf. De revisievergunning wordt onder de Wabo ook gebruikt als 'veranderingsvergunning'. Voor het wijzigen en intrekken van vergunningen kent de Omgevingswet andere instrumenten. De regeling van de ambtshalve revisievergunning is een aanvullende regeling⁹⁶. Het ambtshalve verlenen van een revisievergunning kan tegelijk plaats vinden met het de beslissing op een aanvraag om een nieuwe of gewijzigde omgevingsvergunning. Door deze afbakening wordt de rechtszekerheid van de initiatiefnemer vergroot. Door de combinatie van de ambtshalve revisie, beoordeling van de aanvraag om een omgevingsvergunning voor een gewijzigde activiteit⁹⁷ en de bevoegdheid tot wijziging of intrekking van de vergunning⁹⁸, kan materieel hetzelfde worden bereikt als met de revisievergunning op aanvraag onder de Wabo.

5.6 Participatie bij omgevingsvergunningen

De aanvrager moet aangeven of derden (omwonenden of andere belanghebbenden) bij de voorbereiding zijn betrokken en zo ja, hoe zij zijn betrokken en wat de resultaten daarvan zijn⁴⁹. Dit is echter geen dwingende bepaling waardoor participeren in de omgevingsvergunningprocedure facultatief is. Het kan daardoor geen weigeringsgrond opleveren en dient vooral ter stimulering om te gaan participeren. Wel heeft de gemeenteraad de mogelijkheid om buitenplanse omgevingsplanactiviteiten aan te wijzen waarin verplicht geparticipeerd moet worden⁵⁰.

5.7 Aanvragen om een omgevingsvergunning worden getoetst aan beoordelingsregels

Bij het beoordelen van een aanvraag om een omgevingsvergunning moet het bevoegd gezag de beoordelingsregels volgen. De beoordelingsregels geven aan onder welke voorwaarden het bevoegd gezag de omgevingsvergunning kan verlenen of weigeren. Ook kunnen de beoordelingsregels aangeven hoe het bevoegd gezag de gevolgen van activiteiten moet berekenen of afwegen. De beoordelingsregels voor omgevingsvergunningen met een vergunningplicht die door het Rijk is geregeld staan bij elkaar in hoofdstuk 8 van het

Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl). In hoofdstuk 8 van het Bkl staan ook regels om voorschriften op te nemen in een omgevingsvergunning.

Voor decentrale vergunningplichten op grond van het omgevingsplan of de omgevingsverordening, gelden de beoordelingsregels die in het omgevingsplan of de omgevingsverordening staan. Dit betekent dat als het bevoegd gezag een vergunningplicht in een omgevingsplan of omgevingsverordening opneemt, ze daarbij altijd ook beoordelingsregels op moet nemen om de vergunningaanvraag te kunnen toetsen.

5.8 Houdbaarheid van onderzoeken en actualiteit onderzoeksgegevens

Volgens de Omgevingswet kan bij het nemen van een besluit op grond van de Omgevingswet in ieder geval gebruik worden gemaakt van rapporten met gegevens, onderzoeken of inventarisaties die bij het ontwerpbesluit of, bij het ontbreken daarvan, bij de aanvraag zijn gebruikt en die bij de vaststelling van het besluit niet ouder zijn dan twee jaar. Voor oudere gegevens zal moeten worden onderbouwd dat die gegevens nog actueel zijn⁵¹.

Dit artikel sluit aan bij de lijn die is ingezet door de Crisis- en herstelwet en heeft alleen betrekking op de ouderdom van de gegevens en niet op de juistheid van de gegevens. De achtergrond van de

bepaling is het terugdringen van de administratieve lasten. Met een houdbaarheidsbepaling wordt voorkomen dat besluitvorming tijdens de voorbereidingsprocedure telkens wordt 'ingehaald' door nieuwe (input)gegevens en herberekeningen. Het voortdurend rekening houden met nieuwe gegevens is bijvoorbeeld een belangrijke oorzaak van vertraging in de besluitvorming rond complexe projecten.

Opgemerkt wordt nog dat onderzoeken ten behoeve van natuur-activiteiten beperkt houdbaar zijn. Daarvoor geldt dat deze altijd zo actueel mogelijk moeten zijn (zie Hoofdstuk 7). Ten slotte is een milieueffectrapport juist weer langer houdbaar (zie Hoofdstuk 11).

5.9 Randvoorwaarden

- Duidelijkheid over de activiteiten die op militaire terreinen worden verricht.
- Duidelijkheid over de vergunningplicht van de activiteiten.
- Duidelijkheid over het bevoegd gezag ten aanzien van de activiteiten.
- Duidelijkheid over de samenhang en volgorde waarin de activiteiten worden verricht en de vergunningen worden aangevraagd, als een initiatief bestaat uit meerdere activiteiten.
- Duidelijkheid over bevoegd gezag en proceduretermijnen als een initiatief bestaat uit meerdere activiteiten (het kan voorkomen dat een initiatief is aan te merken als een milieubelastende activiteit die niet vergunningplichtig is én als een Natura 2000-activiteit die wel vergunningplichtig is).
- Start met de voorbereiding van de vergunningaanvraag van die activiteiten die het meeste tijd gaan kosten gelet op onderzoek (m.e.r., passende beoordeling), striktheid van de kaders (stikstofruimte) of proceduurtijd.

6. Milieubelastende activiteiten

6.1 Aanwijzing van milieubelastende activiteiten en vergunningplicht

Het 'inrichtingen'-begrip is in de Omgevingswet vervangen door de 'milieubelastende activiteit'. De milieubelastende activiteit is volgens Omgevingswet vergunningplichtig voor zover dat bij algemene maatregel van bestuur (AMvB) is bepaald⁵². In het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) zijn de milieubelastende activiteiten elk in een eigen paragraaf per bedrijfstak aangewezen⁵³. Daarbij is ook aangegeven in hoeverre voor die activiteiten een vergunningplicht geldt. In hoofdstuk 3 Bal is een afdeling specifiek voor activiteiten van Defensie opgenomen⁵⁴. De milieubelastende activiteiten voor Defensie⁵⁵ hebben betrekking op:

- militaire zeehavens;
- militaire luchthavens;
- militaire kazernes;
- het opslaan en bewerken van ontplofbare stoffen of voorwerpen op militaire objecten;
- het gebruik van ontplofbare stoffen of voorwerpen op militaire objecten; en

- militaire oefeningen op militaire objecten en terreinen.

In elke paragraaf van hoofdstuk 3 Bal begint de aanwijzing met het omschrijven van een 'kernactiviteit' waar de milieubelastende activiteit betrekking op heeft. Veel activiteiten omvatten ook 'functioneel ondersteunende activiteiten' zoals bedieningsgebouw, administratiekantoor etc. Samen zijn ze de milieubelastende activiteit waar de regels van die paragraaf voor gelden. Elke paragraaf geeft aan welke regels uit hoofdstuk 4 en 5 van het Bal van toepassing zijn.

De paragrafen in hoofdstuk 3 Bal zijn steeds op dezelfde wijze opgebouwd:

- Aanwijzing van de milieubelastende activiteit;
- Eventuele aanwijzing van vergunningplichtige activiteiten;
- Aanwijzing van de algemene regels die op die activiteit van toepassing zijn; en
- Of en zo ja, welke gegevens en bescheiden moeten worden verstrekt aan het bevoegd gezag voordat de activiteit mag worden verricht.

Dat activiteiten als milieubelastende activiteit zijn aangemerkt door aanwijzing in hoofdstuk 3 Bal betekent dus nog niet dat deze ook

vergunningplichtig zijn. Dit geldt alleen als dat expliciet is bepaald. Echter, bijna alle militaire milieubelastende activiteiten zijn aangewezen als vergunningplichtig. Alleen de milieubelastende activiteit 'het houden van militaire oefeningen op militaire objecten en terreinen' vereist geen omgevingsvergunning. Daarvoor gelden alleen algemene regels.

6.2 Aanwijzing bevoegd gezag milieubelastende activiteiten

In het algemeen is het college van burgemeester en wethouders het bevoegd gezag met betrekking tot milieubelastende activiteiten. Voor Defensieactiviteiten geldt een uitzondering: hiervoor is de Minister van I&W het bevoegd gezag ten aanzien van de algemene regels in het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal)⁵⁶ en (de beoordeling en handhaving van) de omgevingsvergunning⁵⁷ voor de milieubelastende activiteit. Zeehavens, militaire luchthavens, locaties voor de opslag van ontplofbare stoffen en milieubelastende activiteiten op militaire terreinen en objecten worden als magneetactiviteit aangewezen. Dit houdt in dat de Minister van I&W ook bevoegd is te beslissen op meervoudige aanvragen om een omgevingsvergunning. Alleen in die gevallen

dat een enkelvoudige aanvraag wordt ingediend, waarvoor de Minister van I&W niet het bevoegd gezag is, blijft de hoofdregel gelden dat het college van burgemeester en wethouders bevoegd is. In de praktijk⁵⁸ zal dus voor militaire terreinen en objecten de Minister van I&W bevoegd zijn en het college van burgemeester en wethouders voor enkelvoudige aanvragen om een omgevingsvergunning voor een bouwactiviteit.

6.3 Specifieke zorgplicht geldt naast de omgevingsvergunning en algemene regels

Voor milieubelastende activiteiten geldt naast algemene regels of een eventuele vergunningplicht een specifieke zorgplicht⁵⁹. Van degene die de activiteit verricht wordt in dat verband verwacht dat hij zich inspant om zelf te beoordelen of zijn handelen nadelige gevolgen heeft en ook hoe hij die gevolgen redelijkerwijs kan voorkomen of beperken. Onder handelen wordt uiteraard ook het nalaten om te handelen verstaan. Bij de specifieke zorgplicht is met een niet-limitatieve opsomming aangegeven wat de specifieke zorgplicht in ieder geval inhoudt voor degene die de activiteit verricht. Hiermee wordt deze geconcretiseerd en wordt richting gegeven aan de toepassing hiervan.

6.4 Beoordelingsregels en regels over voorschriften voor milieubelastende activiteiten

De beoordelingsregels voor milieubelastende activiteiten zijn opgenomen in afdeling 8.5 van het Besluit kwaliteit leefomgeving (BKl)⁶⁰. In een algemeen artikel⁶¹ worden eisen verbonden aan de vergunningverlening voor milieubelastende activiteiten, zoals dat milieuverontreiniging en emissies in de lucht moet worden voorkomen of anderszoveel mogelijk beperkt, best beschikbare technieken moeten worden toegepast, geen significante milieuverontreiniging mag worden veroorzaakt en maatregelen moeten worden genomen. Voor de beoordeling of sprake is van significante milieuverontreiniging moet rekening worden gehouden met onder meer het omgevingsplan. Dit betekent dat het bevoegd gezag voor de omgevingsvergunning voor de milieubelastende activiteit moet motiveren op welke wijze de regels in het omgevingsplan, waaronder eventuele lokale omgevingswaarden en de regels die onderdeel zijn geworden van het omgevingsplan als gevolg van instructieregels, de inhoud van het besluit hebben beïnvloed.

Afhankelijk van de onderdelen waar de milieubelastende activiteit uit bestaat, kunnen naast de algemene beoordelingsregels specifieke beoordelingsregels gelden⁶². Bijvoorbeeld als het gaat om een aangewezen activiteit waarbij ontplofbare stoffen of voorwerpen worden opgeslagen of bewerkt of een militaire buitenschietsbaan of springterrein. Een aanvraag van een omgevingsvergunning voor een milieubelastende activiteit zal dus getoetst moeten worden aan zowel de algemene beoordelingsregels als de specifieke beoordelingsregels, voor zover van toepassing.

Naast beoordelingsregels zijn er voorschriften opgenomen die aan de omgevingsvergunning voor de milieubelastende activiteit kunnen of soms moeten worden verbonden⁶³. Ook hier gelden weer algemene voorschriften en specifieke voorschriften die van toepassing kunnen zijn afhankelijk van de uit te voeren activiteit. Zo zijn bijvoorbeeld in artikel 8.42 en 8.43 BKl bepalingen opgenomen voor het stellen van voorschriften aan de omgevingsvergunning voor de milieubelastende activiteit in verband met het geluid van militaire terreinen, schietbanen en springterreinen.

7. Natura 2000 en Flora- en fauna activiteiten

7.1 Wnb-vergunning en -onthefing onder de Omgevingswet: alleen de beslistermijn wijzigt

Voor de eventueel benodigde vergunning en ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming verandert er door de Omgevingswet inhoudelijk vrijwel niets. Dit komt omdat de regelgeving omtrent natuurbescherming afkomstig is uit Europese richtlijnen en het systeem uit de Wet natuurbescherming 1 op 1 is omgezet in de Omgevingswet. Wel zijn de beslistermijnen voor vergunningaanvragen voor een flora- en fauna-activiteit korter. Voor enkelvoudige vergunningaanvragen geldt in de Omgevingswet een beslistermijn van 8 weken in plaats van 13 weken. Deze is eenmalig te verlengen met 6 weken in plaats van 7 weken⁶⁴. Voor Natura 2000-activiteiten is de termijn juist langer en geldt de uitgebreide voorbereidingsprocedure van 3.4 Algemene wet bestuursrecht (Awb)⁶⁵. De Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State heeft op 14 juli 2021 bepaald dat overheden nu al inspraak moeten bieden voordat zij beslissen op een aanvraag om een natuurvergunning en de uitgebreide voorbereidingsprocedure moeten toepassen. Die verplichting volgt uit de Europese Habitatrichtlijn en het Verdrag van Aarhus⁶⁶.

7.2 Geen 'aanhaakplicht voor natuur' onder de Omgevingswet

De Omgevingswet bepaalt dat het verboden is om zonder een omgevingsvergunning een Natura 2000 activiteit of een flora- en fauna-activiteit te verrichten⁶⁷. De Omgevingswet biedt de mogelijkheid om een aanvraag van een omgevingsvergunning voor een of meer activiteiten tegelijk aan te vragen⁶⁸. Dit geldt ook voor de omgevingsvergunning die betrekking heeft op natuuractiviteiten. De aanhaakplicht zoals die nu op grond van de Wabo geldt, behoort onder de Omgevingswet tot het verleden. Deze verplichting houdt in dat als er een Wabo-vergunning wordt aangevraagd, waarvoor ook een vergunningplicht op grond van de Wet natuurbescherming geldt, maar deze laatste nog niet is aangevraagd, het onderwerp natuur verplicht 'aanhaakt' bij de Wabo-procedure. De omgevingsvergunning voor een Natura 2000-activiteit kan dus los of in combinatie met andere activiteiten worden aangevraagd. Dit is een keuze voor de aanvrager. Ook Defensie kan kiezen wanneer en – voor zover van toepassing – in combinatie met welke andere activiteiten een omgevingsvergunning voor een Natura 2000-activiteit wordt aangevraagd. Dit wordt onder de Omgevingswet niet meer door de wetgeving bepaald. Dit verhoogt de flexibiliteit voor de aanvraagstrategie.

7.3 Aanwijzing bevoegd gezag Natura 2000- en flora en fauna-activiteiten

In het algemeen is het college van Gedeputeerde Staten bevoegd gezag met betrekking tot Natura 2000 en flora en fauna-activiteiten. Voor Defensieactiviteiten geldt een uitzondering: hiervoor is de Minister van LNV het bevoegd gezag ten aanzien van de algemene regels in het Besluit activiteiten leefomgeving⁶⁹ en (de beoordeling en handhaving van) de omgevingsvergunning⁷⁰ voor de Natura 2000 en flora en fauna-activiteit. Wanneer sprake is van een meervoudige aanvraag, met een magneetactiviteit, waarvoor de Minister van I&W bevoegd gezag is (bijvoorbeeld 'militaire' milieubelastende activiteiten), dan beslist de Minister van I&W ook op de aanvraag om een omgevingsvergunning voor de Natura 2000 en flora en fauna-activiteit⁷¹. De Minister van I&W is ook bevoegd ten aanzien van de handhaving van de omgevingsvergunning. De Minister van LNV is mede-bevoegd ten aanzien van de handhaving voor zover het de omgevingsvergunning voor de Natura 2000-activiteit betreft⁷².

7.4 Mogelijkheden onder de Wet natuurbescherming en Omgevingswet: salderen

Zoals aangegeven wordt de Wet natuurbescherming 1-op-1 omgezet in de Omgevingswet. De stikstofcrisis gaat in die zin ook 1-op-1 over naar de Omgevingswet. De mogelijkheden voor toestemmingsverlening op korte termijn zijn ook onder de Omgevingswet beperkt. Als voor een project significante negatieve effecten niet op voorhand kunnen worden uitgesloten, zal via intern of extern salderen een oplossing moeten worden gezocht.

7.5 De bouwvrijstelling onder de Wet stikstofreductie en natuurverbetering

Voor de inzet van mobiele werktuigen in de bouwfase geldt een beleidslijn¹⁹. In een voortoets kan onderbouwd worden dat kleine, tijdelijke deposities van tijdelijke bronnen binnen het project op zichzelf en in cumulatie, op voorhand niet kunnen leiden tot significant negatieve effecten. Hierbij kan als uitgangspunt worden gehanteerd dat een project met alléén kleine tijdelijke deposities in de bouwfase kleiner dan of gelijk aan 0,05 mol N/ha/j gedurende maximaal 2 jaar (of een equivalent hiervan; totaal maximaal 0,1 mol N/ha/j) in beginsel niet vergunningplichtig is voor het aspect stikstofdepositie. In beginsel geldt deze lijn voor alle vormen van tijdelijke emissies in de bouwfase, in de praktijk zal dit met name mobiele werktuigen en de aan-/afvoer van materiaal en materieel betreffen.

Indien de stikstofdepositie in de bouwfase groter is dan 0,05 mol N/ha/jaar gedurende maximaal 2 jaar of er is sprake van een depositiebijdrage in de gebruiksfase op een door stikstof overbelaste locatie in een Natura 2000-gebied, dan kan wel sprake zijn van een vergunningplicht op het gebied van stikstof. Opgemerkt wordt dat deze beleidslijn nog niet door de rechter is beoordeeld.

De Wet stikstofreductie en natuurverbetering (Wsn) voorziet in een partiële vrijstelling voor de bouw- en aanlegfase van projecten. In het Besluit stikstofverbetering en natuurbescherming (Bsn) worden hierover nadere regels gegeven. De partiële vrijstelling ziet toe op in het Bsn aangewezen activiteiten van de bouwsector, zoals het bouwen of slopen van een bouwwerk en het aanleggen, wijzigen of opruimen van een werk. Het gaat hierbij niet alleen om woningbouw en utiliteitsbouw, maar ook om projecten in de GWW-sector. Ook aanlegactiviteiten in verband met energie-infrastructuur vallen hieronder. De vervoersbewegingen die samenhangen met de werkzaamheden vallen eveneens onder de partiële vrijstelling; de winning van bouwgrondstoffen of de productie van bouwmaterialen vallen erbuiten. De partiële vrijstelling ziet nadrukkelijk niet op de gebruiksfase. Naast de partiële vrijstelling regelt het Bsn ook een verplichting om de emissie van stikstof te beperken voor activiteiten die vergunning- of meldingsplichtig zijn. Dit laatste zal onder de Omgevingswet zijn beslag krijgen in het Besluit bouwwerken leefomgeving. De Wsn is aangenomen door de Eerste Kamer, het Bsn ligt bij de Raad van State die daarover om advies is gevraagd. Beide zullen naar verwachting medio 2021 in werking treden.

7.6 Recente ontwikkelingen in de rechtspraak

De ontwikkeling van de regelgeving met betrekking tot natuur vindt nu vooral plaats als het gevolg van jurisprudentie en in ontwikkeling zijnde regelgeving op nationaal en provinciaal niveau. Na de PAS uitspraak in mei 2019, die een streep trok door het Programma Aanpak Stikstof, zijn nog enkele recente uitspraken bepalend geweest voor de regelgeving omtrent natuur. In de uitspraak van 20 januari 2021 over de VIA15²⁰ oordeelde de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State dat de 5 kilometer afkapprens voor wegen onvoldoende is onderbouwd. Eveneens op 20 januari 2021²¹ oordeelde de Afdeling in de uitspraak 'Logtsebaan' dat het toepassen van intern salderen vergunningsvrij is.

7.7 Natuuronderzoeken beperkt houdbaar

De houdbaarheid van onderzoeken die ten grondslag worden gelegd aan de omgevingsvergunning, is niet van toepassing op besluiten die betrekking hebben op een Natura 2000-activiteit of flora- en fauna-activiteit²². Dit betekent dat natuuronderzoeken zo actueel mogelijk moeten zijn ter bescherming van natuurgebieden en beschermde soorten. Gevolg hiervan is dat de actualiteit van de onderzoeken gedurende een project zorgvuldig moet worden gemonitord; zo nodig moet nieuw of aanvullend onderzoek worden uitgevoerd.

8. Luchtgebonden geluid

De regels voor het luchtgebonden geluid in luchthavenbesluiten veranderen niet onder de Omgevingswet. Zoals al vermeld in Hoofdstuk 2 vindt bij de inwerkingtreding van de Omgevingswet slechts een technische aanpassing van die regels plaats zodat ze aansluiten bij de terminologie en instrumenten van de Omgevingswet. Ook wanneer deze regels definitief worden ingepast in het nieuwe stelsel zal geen inhoudelijke wijziging optreden. De doorwerking van ruimtelijke beperkingen vanwege geluid zal dan via de instructieregels voor het omgevingsplan gaan, die gelden binnen de beperkingengebieden voor geluid.

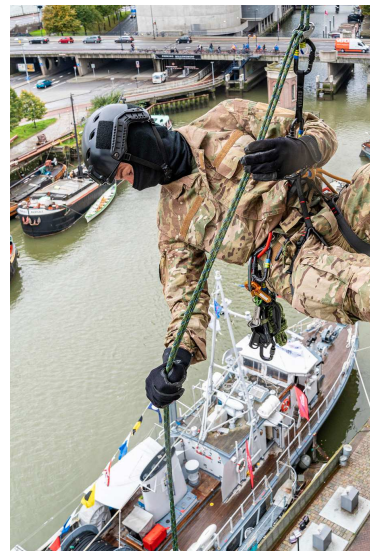
Wanneer de regels over de ruimtelijke indeling rond luchthavens overgaan naar de Omgevingswet, zullen deze inhoudelijk niet veranderen. Alleen de plek in het wettelijke stelsel wijzigt. Zo zullen grote delen van de regels uit hoofdstuk 8 en 10 van de Wet luchtvaart (bv. regels uit afdeling 10.3.1 en 10.3.2 Wet luchtvaart) overgaan naar de Omgevingswet. Ook onderdelen uit het Besluit burgerluchthavens (Bbl) en het Besluit militaire luchthavens (Bml) zullen overgaan naar de Omgevingswet en het Bkl, bijvoorbeeld de regels uit hoofdstuk 2 Bml. De overige delen van de Wet luchtvaart en het Bml blijven ongewijzigd.

8.2 Regels over luchtgebonden geluid op grond van de Wet luchtvaart veranderen niet

Op grond van de Wet luchtvaart gelden verschillende bijzondere regelingen over luchtgebonden geluid. Veel van deze regelingen hebben hun oorsprong in regelingen op grond van de Luchtvaartwet. Omdat de Omgevingswet alleen de regels over geluid die verband houden met de ruimtelijke beperkingen zal gaan bevatten, blijven deze regels ongewijzigd gelden op grond van de Wet luchtvaart. De Wet luchtvaart vormt hiervoor het kader; de Omgevingswet treedt hier terug²⁷. Het gaat dan bijvoorbeeld over:

- Regeling beperking geluidhinder luchtvaart;
- Regeling beperking geluidhinder oefen- en testvluchten militaire op afstand bestuurdde luchtvaartuigen;
- Regeling beperking geluidhinder militaire luchtvaartuigen boven schietrange de Vliehors;
- Regeling inzake helikopterlandingsplaatsen;
- Regeling registratie en verstrekking gegevens militaire luchthavens; en
- Regeling VFR en minimale vlieghoogten.

Was	Technische omzetting	Wordt
Wro, Wabo, Wm	Omgevingswet	Omgevingswet
Wet luchtvaart	Wet luchtvaart* en Omgevingswet	Wet luchtvaart* en Omgevingswet
Hoofdstuk 8 en 10 Wet luchtvaart	Hoofdstuk 8 en 10 Wet luchtvaart	Bkl, Bal
Bbl, Bml,	Bbl, Bml,	Bbl* en Bml*
LIB, LVB, Luchthavenbesluiten	LIB, LVB, Luchthavenbesluiten	Luchthavenbesluiten*

8.3 Wijziging dosismaat Ke wordt Lden

Tot nu toe berekent Defensie de hoeveelheid geluid rond militaire luchthavens met de geluidmaat Ke. Defensie werkt momenteel, ondersteund door het NLR, aan de transitie van Ke naar Lden. Daarbij zijn er enkele aspecten die speciale aandacht vragen:

- 1 Defensie wil er zeker van zijn dat ook onder het "Lden-regime" alle huidige en voorgenomen luchtvaartactiviteiten kunnen worden uitgevoerd;
- 2 De betrokkenheid van de omgeving van de vliegbases bij de keuze voor een wettelijke geluidzonering. De vraag is hoe die betrokkenheid gestalte kan krijgen, waarbij het besluit uiteindelijk wordt genomen door de Minister van Defensie en de Tweede Kamer als (mede)wetgevers;
- 3 De weerslag van deze transitie in het Besluit militaire luchthavens, en na invoering van de Omgevingswet dan ook in dat nieuwe stelsel. De instructieregels over geluidbelasting uit het Bml zullen een plek krijgen in het Besluit kwaliteit leefomgeving.

Vooralsnog is er geen datum bekend waarop de omzetting gereed dient te zijn. Tot die tijd zullen omgevingsplannen van de dosismaat Ke moeten uitgaan.

8.4 Randvoorwaarden

- Tijdige betrokkenheid bij omgevingsplanwijzigingen in beperkingengebieden.
- Juiste omzetting van de geluidregels die binnen beperkingengebieden gelden naar het omgevingsplan.

9. Grondgebonden geluid

9.1 Geluid buiten industrieterreinen met geluidproductieplafonds

Het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl) bevat standaardwaarden en grenswaarden voor geluidgevoelige ruimten binnen in- en aanpandige geluidgevoelige gebouwen. Deze hebben de vorm van instructieregels voor omgevingsplannen. Grof gezegd komt dit neer op de norm '50 dB(A) op de gevel'⁷⁸. Hiervan kan worden afgeweken⁷⁹. Voor militaire terreinen en objecten is echter bepaald dat die afwijking alleen maar hogere waarden mag bevatten⁸⁰. Militaire buitenschietschietbanen en militaire springterreinen kennen een eigen apart regime⁸¹. Opgemerkt wordt dat onder de Omgevingswet onder geluidgevoelige gebouwen ook woonschepen en woonwagens worden verstaan. De waarden voor het geluid gelden voor woonschepen en woonwagens echter niet op de gevel, maar op begrenzing van de locatie voor het plaatsen van dat woonschip of die woonwagen⁸².

Was	Wordt
Wet geluidhinder	Omgevingswet
Gezoneerd industrieterrein	Industrieterrein met GPP's

9.2 Geluid op industrieterreinen met geluidproductieplafonds

Algemene bepalingen over geluidproductieplafonds

De regeling van geluidproductieplafonds (GPP's) vindt via het omgevingsplan plaats via instructieregels. Geluidproductieplafonds worden vastgelegd in het omgevingsplan als omgevingswaarden voor industrieterreinen. Het gaat dan om activiteiten die in aanzienlijke mate geluid kunnen veroorzaken⁸³. Het gaat dan om specifieke om het bekende lijstje van wat we nu kennen als 'grote lawaaimakers', waaronder ook 'onderhoudswerkplaats voor vliegtuigen voor zover het gaat om het beproeven van straalmotoren of straalturbines met een stuwkracht van 9 kN of meer'⁸⁴. Het omgevingsplan bevat vervolgens regels over activiteiten die erop zijn gericht te voldoen aan die geluidproductieplafonds⁸⁵. Voor militaire terreinen geldt daarbij dat het omgevingsplan geen waarden bevat die lager zijn dan de standaardwaarden verhoogd met 5 dB, voor het toelaatbare geluid door de activiteit op een afstand van 50 m vanaf de begrenzing van de locatie waar de activiteit wordt verricht. Kort gezegd komt dat neer op 55 dB(A) op 50 meter afstand⁸⁶.

Bevoegdheidsverdeling ten aanzien van GPP's voor militaire activiteiten

De hoofdregel is dat de gemeente GPP's vaststelt als omgevingswaarde in het omgevingsplan⁸⁷. Bij omgevingsverordening kunnen industrieterreinen worden aangewezen waarvoor de provincie GPP's vaststelt⁸⁸. Van een verplichte vaststelling van GPP's voor militaire activiteiten door het Rijk of provincie is dus geen sprake (zoals dat bijvoorbeeld voor wegen en spoorwegen wel het geval is⁸⁹). Het Rijk heeft ten aanzien van de vaststelling van de GPP's de verplichting om hierover instructieregels te stellen (zie hiervoor hoofdstuk 3 van het Bkl⁹⁰). Een van die instructieregels is dat bij de vaststelling van GPP's voor een industrieterrein waarop Defensietaken worden uitgeoefend, wordt gewaarborgd dat geen belemmeringen ontstaan voor de uitoefening van die taken⁹¹ en dat de aanvaardbaarheid van het gecumuleerde geluid wordt beoordeeld⁹². Vertrekpunt hierbij is vergunde of op een andere wijze toegelaten activiteiten⁹³. Daarnaast kunnen het Rijk en de provincie een instructie geven aan de gemeente of de provincie over de vaststelling van GPP's⁹⁴. Dit biedt ook de mogelijkheid om instructies te geven voor de vaststelling van geluidproductieplafonds voor industrieterreinen waar militaire activiteiten plaatsvinden.

Initiële vaststelling van GPP's

De omzetting van een geluidzone op grond van de Wet geluidhinder naar GPP's, ofwel de initiële vulling van de GPP's gaat als volgt in zijn werk⁹⁵. Allereerst wordt het industrieterrein geconstrueerd en alle beschikbare ruimte opgevuld met nieuwe activiteiten. Vervolgens wordt naar de grenswaarden op geluidgevoelige gebouwen in de omgeving gekeken. Ook dat wordt in het industrieterrein verdisconteerd. Op sommige plaatsen zal dus de zonegrens bepalend zijn voor de vulling van het industrieterrein, op andere plaatsen de grenswaarden in de omgeving. Dit resulteert in een 'gecorrigeerd industrieterrein'. Hieruit worden de GPP's afgeleid. Opgemerkt wordt dat bij deze laatste afleiding omgevingsfactoren geen rol spelen. Voor deze omzetting geldt een overgangstermijn; deze is echter nog niet vastgesteld. Totdat er GPP's zijn vastgesteld, blijft de Wet geluidhinder van toepassing. De omzetting van geluidzones naar GPP's is een niet te onderschatten (reken)exercitie.

Aandachtspunten bij de vaststelling van GPP's

Bij de initiële vaststelling van GPP's geldt een aantal overgangsbepalingen, die weer een aantal aandachtspunten met zich meebrengen:

- 1 Redelijke sommatie-af trek: als je de redelijke sommatie-af trek hebt toegepast onder de Wet geluidhinder, worden de GPP's daarvoor gecorrigeerd⁹⁶;
- 2 Als bij de initiële vaststelling van GPP's niet kan voldoen aan:
 - a. de geluidregels die deel uitmaken van de regels van het omgevingsplan voor dat industrieterrein; en
 - b. Omgevingsvergunningen voor milieubelastende activiteiten en de daaraan verbonden; wordt de mogelijkheid geboden om in de plaats daarvan een geluidsreductieplan⁹⁷ op te stellen⁹⁸. Dit plan heeft een maximale looptijd van 5 jaar.
- 3 Voor het 'nestgeluid'⁹⁹ wordt een eenmalige uitzondering toegepast: de GPP's worden met het nestgeluid verhoogd, als dat geluid niet eerder bij de vaststelling van grenswaarden op grond van de Wet geluidhinder was betrokken¹⁰⁰. Met nestgeluid vervolgens moet wel rekening worden gehouden bij volgende wijzigingen.

9.3 Geluid en de omgevingsvergunning voor de milieubelastende activiteit

De beoordelingsregels voor de aanvraag om een omgevingsvergunning voor een milieubelastende activiteit sluiten aan bij de instructieregels¹⁰¹. Voor militaire buitenschietschietbanen en militaire springterreinen gelden aparte regels, die ook bij de instructieregels aansluiten¹⁰².

9.4 Cumulatie

Bij het toelaten van woningen in een geluidaanval gebied voorziet het omgevingsplan erin dat het geluid aanvaardbaar is¹⁰³. Hierbij wordt ook de aanvaardbaarheid van het gecumuleerde geluid beoordeeld¹⁰⁴. Dit is een algemene regeling, waarin geen uitzonderingen voor Defensieactiviteiten zijn opgenomen. Deze opdracht richt zich via een instructieregel voor het omgevingsplan tot de gemeente. Die zal bij het wijzigen van een omgevingsplan ook de aanvaardbaarheid van het gecumuleerde geluid moeten onderbouwen. Deze instructieregel is van toepassing bij het toelaten van geluidgevoelige gebouwen zoals woningen binnen geluidsaandachtsgebieden.

9.5 Trillingen

Het onderwerp trillingen wordt onder de Omgevingswet via het omgevingsplan geregeld. Het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl) bevat instructieregels zowel voor het toelaten van geluidgevoelige gebouwen als activiteiten die trillingen kunnen veroorzaken⁹⁵. In een omgevingsplan wordt rekening gehouden met trillingen door activiteiten in trilling gevoelige ruimten van een trilling gevoelig gebouw en wordt de aanvaardbaarheid van trillingen door een activiteit beoordeeld⁹⁶. Om die aanvaardbaarheid te beoordelen, gelden standaardwaarden, waarvan vanwege zwaarwegende redenen kan worden afgeweken⁹⁷. Voor de beoordeling van een vergunningaanvraag voor milieubelastende activiteiten, zijn geen specifieke beoordelingsregels over trillingen opgenomen; deze beoordeling kan plaatsvinden via de algemene beoordelingsregels voor milieubelastende activiteiten⁹⁸.

9.6 Randvoorwaarden

- Wgh-geluidzones moeten worden omgezet naar GPP's.
- Aandachtspunten hierbij:
 - 1 Redelijke sommatie-afrek: als de redelijke sommatie-afrek is toegepast onder de Wet geluidhinder, worden de GPP's daarvoor gecorrigeerd;
 - 2 Als bij de initiële vaststelling van GPP's niet kan worden voldaan:
 - a. de geluidregels die deel uitmaken van de regels van het omgevingsplan voor dat industrieterrein; en
 - b. omgevingsvergunningen voor milieubelastende activiteiten en de daaraan verbonden; wordt de mogelijkheid geboden om in de plaats daarvan een geluidsreductieplan⁹⁹ op te stellen¹⁰⁰. Dit plan heeft een maximale looptijd van 5 jaar.
 - 3 Voor het 'nestgeluid' wordt een eenmalige uitzondering toegepast: de GPP's worden met het nestgeluid verhoogd, als dat geluid niet eerder bij de vaststelling van grenswaarden op grond van de Wet geluidhinder was betrokken¹⁰¹. Met nestgeluid vervolgens moet wel rekening worden gehouden bij volgende wijzigingen.

10. Obstakelbeheer

10.1 Verandering onder de Omgevingswet

Obstakelbeheer, dat wil zeggen het weren van hoge objecten in de nabijheid van luchthavens, CNS apparatuur en radar, wordt in het huidige recht hoofdzakelijk op drie plaatsen geregeld:

- 1 In het Barro en in de Rarro (regels over militaire zend- en ontvangstapparatuur en radarbeeld);
 - 2 Via luchthavenbesluiten (hoogtebeperkingen in verband met de (vlieg)veiligheid; en
 - 3 Tijdelijke obstakels (art. 8.12 Wet luchtvaart).
- In het schema is aangegeven hoe de regeling verandert door de invoering van de Omgevingswet.

Was	Wordt
Luchthavenbesluiten	Luchthavenbesluiten*
Barro/Rarro	Bkl/Or
Art. 8.12 Wet luchtvaart	Hto Bal

* nieuwe stijl

10.2 Hoogtebeperkingen in verband met militaire zend- en ontvangstinstallaties en radar

De regels over militaire zend- en ontvangstapparatuur en het radarbeeld uit het Barro en de Rarro krijgen in het systeem van de Omgevingswet een plaats in hoofdstuk 5 van het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl) als instructieregels voor omgevingsplannen¹⁰². Rond deze installaties zijn op en buiten militaire terreinen gebieden¹⁰³ aangewezen waar hoogtebeperkingen voor bouwwerken gelden. In het geval van een omgevingsvergunning voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit kan op het adviesrecht van Defensie worden gewezen, ten aanzien van radarverstoring, als opvolger van het 'radarverstoringrapport'¹⁰⁴. In een omgevingsplan kan worden bepaald dat in de nabijheid van radars hogere bouwwerken zijn toegelaten als ze geen onaanvaardbare gevolgen hebben voor het radarbeeld.

Militaire zend- en ontvangstapparatuur wordt in de huidige praktijk ook via Rijksinpassingsplannen geregeld. Het inpassingsplan verdwijnt als instrument onder de Omgevingswet. Het projectbesluit komt hiervoor in de plaats¹⁰⁵. Hierbij

kan worden bepaald dat de besluiten ter uitvoering van het projectbesluit worden gecoördineerd¹⁰⁶. Daarnaast wijzigt het omgevingsplan met regels die nodig zijn voor de uitvoering en het in werking hebben van het project en kan in het projectbesluit worden aangegeven dat het projectbesluit (ook) geldt als omgevingsvergunning voor activiteiten ter uitvoering van het projectbesluit¹⁰⁷. Belemmerende regels van gemeente of provincies kunnen bij Rijksprojectbesluiten om dringende redenen buiten toepassing worden gelaten¹⁰⁸. Participatie is bij projectbesluiten verplicht¹⁰⁹.

10.3 Hoogtebeperkingen in luchthavenbesluiten

De regels over obstakelbeheer in luchthavenbesluiten veranderen inhoudelijk niet onder de Omgevingswet. Zoals hiervoor al vermeld zal bij de inwerkingtreding van de Omgevingswet slechts een technische aanpassing plaatsvinden van die regels om deze te laten aansluiten bij de terminologie en instrumenten van de Omgevingswet. Ook wanneer deze regels definitief worden ingepast in het nieuwe stelsel zal geen inhoudelijke wijziging optreden. De doorwerking van ruimtelijke beperkingen vanwege (vlieg)veiligheid zal dan via de instructieregels voor

het omgevingsplan gaan, die gelden binnen de corresponderende beperkingengebieden.

10.4 Tijdelijke obstakels

De regeling over de vergunningplicht voor (tijdelijke) obstakels uit artikel 8.12 Wet luchtvaart wordt onder de Omgevingswet voortgezet als een omgevingsvergunning voor een beperkingengebiedactiviteit met betrekking voor een luchthaven. De regels hierover zijn opgenomen in hoofdstuk 10 van het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal). Voor deze activiteiten geldt altijd een vergunningplicht¹⁷³. De omgevingsvergunning voor een beperkingengebiedactiviteit met betrekking tot een luchthaven wordt alleen verleend als de activiteit verenigbaar is met het belang van het behouden van de staat en werking van dat werk of object voor nadelige gevolgen van activiteiten, waaronder het belang van verruiming of wijziging daarvan¹⁷⁴.

10.5 Randvoorwaarden

- Tijdsige betrokkenheid bij omgevingsplanwijzigingen in beperkingengebieden.
- Adviesrecht met instemming voor Defensie in het omgevingsplan bij afwijkmogelijkheden van de hoogtebeperkingen in het omgevingsplan (indien gewenst).

11. Milieueffectrapportage

11.1 Eenvoudige procedure voor milieueffectrapportage onder de Omgevingswet

De regels over project-mer¹⁷⁵ die nu in de Wet milieubeheer zijn te vinden gaan voornamelijk over naar de Omgevingswet en het Omgevingsbesluit. Onder de Omgevingswet vindt een aantal wijzigingen plaats, waarbij de keuze voor de huidige 'beperkte mer-procedure' het meest opvalt. Deze procedure wordt onder de Omgevingswet de standaard; de huidige 'uitgebreide procedure' verdwijnt. Belangrijk gevolg is dat het advies van de Commissie m.e.r. voor een project-mer vrijwillig wordt. Tevens verdwijnt de 'mededeling van het voornemen' om een project-mer op te stellen en is het advies van het bevoegd gezag ten aanzien van de reikwijdte en het detailniveau voor het project-mer alleen nog maar op aanvraag van de initiatiefnemer. Verschillende Defensieactiviteiten kunnen m.e.r.(-beoordelings)-plichtig zijn, zoals de aanleg, verandering of gebruikwijziging van een militaire luchthaven.

11.2 Inhoud van het MER verandert niet

De inhoudelijke eisen die aan een milieueffectrapport worden gesteld, veranderen niet. Het 'recept' voor het MER blijft ongewijzigd (dit is direct afgeleid uit de MER-richtlijn)¹⁷⁶. De inhoudelijke discussies, zoals die ook in de huidige praktijk plaatsvinden over bijvoorbeeld de referentiesituatie zullen ook onder de Omgevingswet relevant blijven.

Stappen in de milieueffectrapportage voor projecten onder de Omgevingswet

Kennisgeving
Initiatiefnemer vraagt advies aan bevoegd gezag over NRD*
Bevoegd gezag vraagt advies over NRD aan Cie m.e.r.*
Initiatiefnemer maakt MER
Aanvraag vergunning / LHB (incl. MER)
Publicatie ontwerp-besluit incl. MER
Advies Cie m.e.r. over MER*
Definitief besluit
Monitoring

*: facultatieve stap

11.3 Houdbaarheid onderzoeken

Voor het MER gelden andere eisen ten aanzien van houdbaarheid van de onderzoeken dan voor de omgevingsvergunning waarbij een termijn is gesteld van twee jaren¹⁷⁷. De Omgevingswet bepaalt dat het bevoegd gezag geen besluit vaststelt als het MER redelijkerwijs niet aan het project ten grondslag kan worden gelegd¹⁷⁸. Volgens de Memorie van toelichting is dit het geval als het MER niet voldoende actueel is of grote fouten bevat¹⁷⁹.

Door de term 'redelijkerwijs' wordt tot uitdrukking gebracht dat niet elk gebrek er meteen toe leidt dat het MER niet meer bij de besluitvorming gebruikt kan worden. De regeling over de houdbaarheid van onderzoeken die voor omgevingsvergunningen geldt, wordt buiten toepassing verklaard¹⁸⁰. Uit jurisprudentie blijkt dat ook een ouder MER aan een besluit ten grondslag kan worden gelegd¹⁸¹.

11.4 Passende scheiding

Als het bevoegd gezag degene is die voornemens is het project uit te voeren waarvoor een milieueffectrapport moet worden gemaakt, zorgt het in ieder geval voor een passende scheiding tussen conflicterende functies bij de ambtelijke voorbereiding van het besluit. Dit wordt vastgelegd in een beschrijving van de werkprocessen en procedures en er wordt toegezien op de naleving daarvan³⁸. Deze verplichting bestaat nu al op grond van de Wet milieubeheer en Algemene wet bestuursrecht³⁹. Hiervoor kan gebruik worden gemaakt van de handreiking 'Passende Scheiding van Functies bij Project-MER' van de Commissie voor de m.e.r.

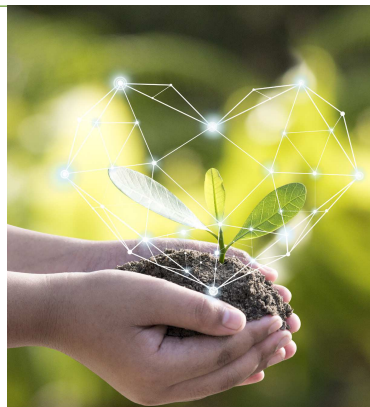
11.5 Grensoverschrijdende milieueffecten

Als een project waarvoor een milieueffectrapport moet worden opgesteld aanzienlijke grensoverschrijdende milieueffecten kan hebben, moet het bevoegd gezag dat andere land hierover informeren³⁹. Daarnaast zijn er bilaterale afspraken gemaakt tussen België en Duitsland³⁹ over grensoverschrijdende milieueffecten, zoals de 'Gezamenlijke verklaring Duitsland-Nederland inzake m.e.r. in grensoverschrijdend verband 2013' met het daarbij behorende stappenschema en 'Het stappenschema grensoverschrijdende milieueffectrapportage Nederland-Vlaanderen' en de 'Handreiking voor grensoverschrijdende planconsultaties van ruimtelijke plannen'.

Als een project aanzienlijke grensoverschrijdende milieueffecten heeft, moet het bevoegd gezag de regering van het betreffende land hiervan op de hoogte stellen³⁴. Daarnaast moet het betrokken publiek en de bevoegde instanties van dat land de gelegenheid worden geboden om zienswijzen naar voren te brengen³⁵. Daarbij ontvangt dat land informatie over het project en de besluitvormingsprocedure³⁵. Ook van het definitieve besluit moet het land op de hoogte worden gesteld³⁵. Het organiseren van participatie in het buitenland is niet verplicht, maar het kan wel bijdrage aan het de relatie met de omgeving en goed bestuur.

11.6 Randvoorwaarden

- Standpunt bepaald over facultatieve stappen.
- Passende scheiding geborgd.

12. Participatie

12.1 Participatie onder de Omgevingswet

Participatie neemt in de Omgevingswet een centrale plaats in. Dit sluit aan bij recente maatschappelijke ontwikkelingen. Ten eerste wordt de samenleving mondiger en is er meer behoefte aan transparantie in besluitvormingsprocessen. Daarnaast is de beschikbaarheid en snelheid waarmee (digitale) informatie beschikbaar komt hoog. Ten slotte nemen de complexiteit van samenleving en besluitvormingsprocessen gestaag toe.

De Omgevingswet geeft geen regels over de wijze waarop participatie moet plaatsvinden of criteria voor de beoordeling van de participatie. Het bevoegd gezag is daar vrij in. Dat ligt ook voor de hand, want de omgeving, het project en de fase van besluitvorming zijn steeds anders.

Wel moet volgens de Omgevingswet worden aangegeven of, en zo ja hoe, aan participatie invulling is gegeven, wat met de resultaten is gedaan en hoe daarbij aan het eigen participatiebeleid invulling is gegeven. Voor een aantal instrumenten geldt die verplichting voor het bevoegd gezag: zoals voor een omgevingsvisie¹⁸, programma³⁹, omgevings-⁴⁰ of waterschapsverordening⁴¹, omgevingsplan⁴² en

projectbesluit⁴³. Bij een omgevingsvergunning moet de initiatiefnemer in de aanvraag aangeven op welke wijze aan participatie invulling is gegeven⁴⁴. Voor een (buitenplanse) omgevingsplanactiviteit kunnen in het omgevingsplan ook regels gesteld over de bij de aanvraag te verstrekken gegevens en bescheiden over participatie van en overleg met derden⁴⁵. De gemeenteraad kan daarnaast gevallen van activiteiten aanwijzen waarin participatie van en overleg met derden verplicht is voor aanvragen om een omgevingsvergunning voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit⁴⁶.

Voor Defensie betekent dit dat er voor de totstandkoming van luchthavenbesluiten niets verandert. Dit onderwerp blijft geregeld in de Wet luchtvaart. De Omgevingswet geeft geen (aanvullende) regels over participatie bij luchthavenbesluiten.

Als een initiatiefnemer een omgevingsvergunning-aanvraag bij Defensie indient voor een beperkingengebiedactiviteit met betrekking tot een militaire luchthaven⁴⁷ dan zal daarin moeten worden aangegeven of, en zo ja hoe, aan participatie invulling is gegeven. Wanneer Defensie zelf initiatiefnemer is, moet in de aanvraag ook worden aangegeven hoe invulling aan participatie is gegeven. Voor de (buitenplanse) omgevingsplanactiviteit bevat het omgevingsplan zoals hiervoor toegelicht aanvullende regels.

12.2 Randvoorwaarden

- Bepaal hoe invulling wordt gegeven aan participatie in het geval Defensie zelf initiatiefnemer is.
- Bepaal welke rol Defensie wil innemen in participatietrajecten in gevallen waarin Defensie niet initiatiefnemer is.

Was	Wordt
-	Participatie (motivering)

Eindnoten

- 1 *In dit rapport wordt de afkorting Bbl gebruik voor het Besluit burgerluchthavens. Binnen het stelsel van de Omgevingswet wordt deze afkorting ook gebruikt voor het Besluit bouwwerken leefomgeving. Omdat dit laatste besluit voor dit rapport van ondergeschikt belang is, zal waar nodig, hiernaar worden verwezen met de volledige naam.*
- 2 *LIB, LVB, Bbl, Bml, en de luchthavenbesluiten van luchthavens van nationale betekenis en militaire luchthavens.*
- 3 *Zie art. 2.44a Invoeringswet Omgevingswet en het Besluit van 11 maart 2021 tot technische aanpassing van enige algemene maatregelen van bestuur met betrekking tot burgerluchthavens, militaire luchthavens en buitenlandse luchtvaartterreinen in verband met de invoering van de Omgevingswet (Stb. 2021, 190).*
- 4 *Zie art. 2.44 Invoeringswet Omgevingswet; een corresponderende algemene maatregel van bestuur is in het stadium van ambtelijke voorbereiding.*
- 5 *Hoofdstuk 5 Bkl.*
- 6 *Art. 2.3 Ow.*
- 7 *Art. 2.19, derde lid, aanhef en onder c, Ow.*
- 8 *Art. 2.24 Ow.*
- 9 *Art. 2.25, art. 2.28, onder e, en 2.29 Ow.*
- 10 *Art. 2.25 Ow.*
- 11 *Titel 2.6 Barro en paragraaf 2 Rarro; in het SMT2 staat overigens veel informatie over deze activiteiten.*
- 12 *Bezien wordt nog of deze indicatief kunnen worden opgenomen in het DSO.*
- 13 *Zie ook hoofdstuk 2.*
- 14 *Stb. 2018, 292, p. 316-317. Op de gevolgen voor militaire luchthavens wordt in de hoofdstukken over geluid en obstakelbeheer ingegaan.*
- 15 *Art. 2.27 Ow en art. 711 Bkl.*
- 16 *Wel kunnen met het oog op de instandhoudingsdoelstellingen van Natura 2000 beperkingen worden gesteld met betrekking tot delen van het luchtruim boven die gebieden (AbRvS 28 augustus 2019, ECU:NL:RVS:2019-2913); art. 2.5, eerste lid, Wnb wordt voortgezet als art. 2.45 Ow en art. 3.59 Bkl).*
- 17 *Art. 2.6.4 Barro en art. 2.1 en bijlage 4 en 5 (kaart 3.5) Rarro (voor de buitenlandse militaire luchtvaartterreinen Geilenkirchen en Brügger).*
- 18 *Besluit zonering buitenlands luchtvaartterrein Zuid-Limburg.*
- 19 *Besluit zonering buitenlandse luchtvaartterreinen Noord- en Midden-Limburg.*
- 20 *Besluit van 11 maart 2021 tot technische aanpassing van enige algemene maatregelen van bestuur met betrekking tot burgerluchthavens, militaire luchthavens en buitenlandse luchtvaartterreinen in verband met de invoering van de Omgevingswet (Stb. 2021, 190).*
- 21 *Zie afd. 12.3 Invoeringsbesluit Omgevingswet (Stb. 2020, 400).*
- 22 *Het eveneens in het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening en de Regeling algemene regels ruimtelijke ordening genoemde buitenlandse luchtvaartterrein Brügger is niet meer als zodanig in gebruik en hoeft dus niet onder dit overgangsrecht te vallen (Stb. 2020, 400, p. 1679).*
- 23 *Art. 8a.54 Wet luchtvaart.*
- 24 *Art. 20.1 Ow.*
- 25 *Art. 3.10 Ow.*
- 26 *Art. 3.10 Ow.*
- 27 *Art. 5.150, eerste lid, Bkl.*
- 28 *Art. 5.72 en 5.78g Bkl.*
- 29 *Art. 3.40 Bkl.*
- 30 *Art. 5.150 – 5.154 Bkl.*
- 31 *Art. 5.160 Bkl.*
- 32 *Art. 1.4 Ow.*
- 33 *Art. 2.19, derde lid, Ow.*
- 34 *Zoals art. 5.163 Bkl.*
- 35 *Art. 2.1, eerste lid Ow.*
- 36 *Art. 5.1 Ow.*

37 Art. 21 Waba.
38 Zie verder in paragraaf 7.3.
39 Zie verder in paragraaf 6.2.
40 Art. 13.3 Ob. Zie voor een voorbeeld paragraaf 7.3.
41 Art. 4.9 Ob.
42 Art. 4.6, tweede lid, Ob.
43 Art. 4.28 Ob.
44 Een installatie die valt onder de Richtlijn industriële emissies (RL 2010/75/EU).
45 Art. 10.34 Ob.
46 Art. 5.43 Ow.
47 Art. 5.1 Ow.
48 Art. 5.38 – 5.40 Ow.
49 Art. 7.4 Or.
50 Art. 16.55, zevende lid, Ow.
51 Art. 16.5 Ow.
52 Art. 5.1, tweede lid, Ow.
53 In hoofdstuk 3 van het Bal.
54 Afdeling 3.11 Bal.
55 Afd. 3.11 Bal.
56 Art. 2.6 Bal.
57 Art. 4.11 Ob.
58 Wateractiviteiten worden hier buiten beschouwing gelaten.
59 Art. 2.11 Bal.
60 Binnen deze afdeling wordt een onderscheid gemaakt in een algemeen deel (paragraaf 8.5.1.1 Bkl) en een bijzonder deel (paragraaf 8.5.1.2 Bkl).
61 Art. 8.9 Bkl.
62 Op grond van §8.5.1.2.
63 Nl. in §8.5.2.
64 Art. 16.64 Ow.
65 Art. 10.24 Ob.
66 AbRVs 14 juli 2021, ECLI:NL:RVS:2021:1507.
67 Art. 5.1 Ow.
68 Art. 5.7 Ow.

69 Art. 11.4 Bal.
70 Art. 4.12 Ob.
71 Art. 4.11 Ob.
72 Art. 13.3 Ob.
73 <https://www.bij12.nl/nieuws/handreiking-voortoets-stikstof>
74 EUC:NL:RVS:2021:105.
75 ECLI:NL:RVS:2021:71.
76 Art. 16.5, derde lid, Ow.
77 Art. 1.4 Ow.
78 Art. 5.65 Bkl.
79 Art. 5.66 Bkl.
80 Art. 5.72 Bkl.
81 Art. 3.25, derde lid, 5.55 en 5.76 Bkl.
82 In die zin vergelijkbaar met 'geluidgevoelige terreinen'.
83 Art. 2.110 Ow en art. 5.78b Bkl.
84 Bijlage VIII Bal.
85 Art. 5.78g Bkl.
86 Art. 5.78f Bkl.
87 Art. 2.11a Ow.
88 Art. 2.12a Ow. Deze bepaling is via de Verzamelwet I&W 2019 in de Omgevingswet opgenomen (zie Kamerstukken II 2019/20, 35319, nr. 7) en wijzigt het art. 2.12a Ow zoals dat door de Aanvullingswet geluid Omgevingswet in de Omgevingswet was opgenomen (Kamerstukken II 2019/20, 35054, nr. 2), naar aanleiding van een motie in de Eerste Kamer tijdens de behandeling van de Aanvullingswet geluid Omgevingswet (Kamerstukken I 2019/20, 35054, nr. 1).
89 Art. 2.13a Ow.
90 Art. 2.29a Ow.
91 Art. 3.40 Bkl.
92 Art. 3.38 Bkl, in geval van overschrijding van de standaardwaarde of andere vergunde waarde; het gaat hier in ieder geval om geluid door een weg, spoorweg, industrieterrein, luchthaven, windturbine of -park, militaire buitenschietsbaan of springterrein en eventueel andere activiteiten.
93 Stb. 2020, 557, p. 249.

94 Art. 2.34 resp. 2.33 Ow.
95 Art. 12.2 Bkl.
96 Art. 12.3 Bkl.
97 Als bedoeld in art. 3.46 Bkl.
98 Art. 12.2, derde lid, Bkl.
99 Het geluid door afgemeerde schepen wordt ook wel aangeduid als het nestgeluid door schepen of de hotelfunctie (Stb. 2020, 557, p. 321-322).
100 Art. 12.2, vierde lid, Bkl.
101 Art. 8.43 Bkl.
102 Art. 8.19, 8.42 Bkl.
103 Art. 5.78s Bkl, het gaat hier om geluid door een weg, spoorweg of industrieterrein.
104 Art. 5.78ac Bkl, in geval van overschrijding van de standaardwaarde of andere vergunde waarde; het gaat hier in ieder geval om geluid door een luchthaven, windturbine of -park, militaire buitenschietsbaan of springterrein en eventueel andere activiteiten.
105 Paragraaf 5.1.4.4. Bkl.
106 Art. 5.83 Bkl.
107 Art. 5.87 Bkl.
108 Art. 5.88 Bkl. 1
09 Art. 8.9 Bkl.
110 Als bedoeld in art. 3.46 Bkl.
111 Art. 12.2, derde lid, Bkl.
112 Art. 12.2, vierde lid, Bkl.
113 Art. 5.150, 1.153 en 5.155 Bkl.
114 Deze locaties zijn in de Omgevingsregeling geometrisch begrensd.
115 Art. 4.28 Ob.
116 Art. 5.44 Ow.
117 Art. 5.45 Ow.
118 Art. 5.52 Ow.
119 Art. 5.53, vierde lid, Ow.
120 Art. 5.51 Ow.

121 Behalve als het omgevingsplan al in een regeling voorziet of hiervoor een omgevingsvergunning voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit nodig is (art. 10.11 Bal).
122 Art. 8.2 Bkl.
123 Het instrument plan-mer is voor Defensie niet relevant. Een luchthavenbesluit wordt aangemerkt als 'project'.
124 Art. 11.16 Ob.
125 Vgl. art. 16.5 Ow.
126 Art. 16.51 Ow; dit is een kopie is van art. 7.36a Wm.
127 TK 2019/14, 33 962, nr. 3, pag. 563.
128 Art. 16.51, tweede lid, Ow.
129 O.a. ABRVs 03 december 2008, ECLI:NL:RVS:2008:8CG5896.
130 Art. 11.12 Ob.
131 Art. 7.28a Wm resp. art. 2.4 Awb.
132 Art. 16.53b Ow.
133 <https://www.informil.nl/onderwerpen/integrale/mer/procedurehandleiding/procedure/grensoverschrijdend>
134 Art. 11.27 Ob.
135 Art. 11.28 Ob.
136 Art. 11.29 Ob.
137 Art. 11.30 Ob.
138 Art. 10.7 Omgevingsbesluit.
139 Art. 10.8 Omgevingsbesluit.
140 Art. 10.3b Omgevingsbesluit.
141 Art. 10.3a Omgevingsbesluit.
142 Art. 10.2 Omgevingsbesluit.
143 Art. 5.47, 5.48 en 5.51 Omgevingswet en art. 5.3 en 5.5 Omgevingsbesluit.
144 Art. 16.55 Omgevingswet en art. 7.4 Omgevingsregeling.
145 Art. 16.55, vierde lid, Ow.
146 Art. 16.55, zevende lid, Ow.
147 Vgl. hoofdstuk 10 Bal.

Royal HaskoningDHV

Enhancing Society Together

ROYAL HASKONINGDHV

Laan 1914, 35

3518 EX, Amersfoort

+31 (0)88 348 20 00

info@rhdhv.com

www.royalhaskoningdhv.com

November 2021

